

Nedlloyd Pensioenfonds

Jaarverslag 2014

INHOUDSOPGAVE JAARVERSLAG 2014	blz
1. KERNCIJFERS.....	3
2. MISSIE & ORGANISATIE.....	4
3. VERSLAG VAN HET BESTUUR.....	8
3.1 Financiële positie.....	8
3.2 Beleggingen.....	9
3.3 Pensioenen.....	12
3.4 Actuariële analyse resultaat.....	17
3.5 Uitvoeringsorganisatie.....	18
3.6 Communicatie.....	20
3.7 Goed pensioenfondsbestuur.....	20
3.8 Risicobeheersing.....	21
3.9 Toekomst pensioenfonds.....	22
3.10 Vooruitzichten.....	23
4. JAARREKENING 2014.....	25
4.1 Balans.....	25
4.2 Staat van baten en lasten.....	26
4.3 Kasstroomoverzicht.....	27
4.4 Toelichting behorende tot de jaarrekening.....	28
4.5 Toelichting op Balans en Staat van baten en lasten.....	31
4.5.1 Beleggingen.....	31
4.5.2 Herverzekeringen.....	34
4.5.3 Overige activa.....	34
4.5.4 Technische voorzieningen.....	35
4.5.5 Overige passiva.....	38
4.5.6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen.....	38
4.5.7 Premiebijdragen.....	38
4.5.8 Overige baten.....	39
4.5.9 Pensioenuitkeringen.....	39
4.5.10 Saldo Waardeoverdrachten.....	40
4.5.11 Uitvoeringskosten.....	40
4.6 Risicobeheersing.....	42
5. OVERIGE GEGEVENS.....	49
5.1 Bestemming van het resultaat.....	49
5.2 Gebeurtenissen na balansdatum.....	49
5.3 Actuariële verklaring.....	49
5.4 Controleverklaring van de accountant.....	51
5.5 Verslag van het verantwoordingsorgaan.....	52
5.6 Verklaring van de visitatiecommissie.....	55
5.7 Personalialia.....	57
5.8 Samenvatting Pensioenreglement 2006.....	60
Colofon.....	61

1. Kerncijfers	2014	2013	2012	2011	2010
Financiële positie (x € 1 mln)					
Pensioenvermogen	1.366	1.182	1.244	1.211	1.206
Pensioenverplichtingen	1.188	1.102	1.189	1.150	1.076
Aanwezige dekkingsgraad	115,0%	107,3%	104,6%	105,3%	112,0%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,1%	104,1%	104,1%	104,1%	104,0%
Vereiste dekkingsgraad	113,0%	113,2%	109,6%	109,1%	109,0%
Beleggingen (x € 1 mln)					
◦ Aandelen	266	256	231	221	234
◦ Indirect vastgoed	129	151	168	175	170
◦ Alternatieve beleggingen	106	93	116	110	106
◦ Credits	176	183	136	143	184
◦ Staatsobligaties	595	467	506	479	469
◦ Derivaten	63	9	51	50	21
◦ Liquide middelen	25	17	27	13	5
Totaal Beleggingen	1.359	1.176	1.234	1.191	1.188
Rendement					
Behaald jaarrendement	21,8%	0,6%	9,0%	5,6%	7,1%
Benchmark	19,3%	0,1%	7,9%	5,8%	5,8%
Behaald vijfjaarsrendement (op jaarbasis)	8,6%	6,0%	3,2%	1,5%	2,0%
Vijfjaarsbenchmark (op jaarbasis)	7,6%	5,1%	3,4%	1,9%	1,6%
Pensioenen (x € 1 mln)					
Ontvangen premies	6,8	6,9	5,5	5,2	5,3
Betaalde uitkeringen	69,3	70,8	72,3	73,4	74,4
Toeslag (indexatie)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,0%
Werkgevers en deelnemers					
Aantal werkgevers	7	7	7	8	9
◦ Actieven	686	685	650	658	674
◦ Slapers	2.818	2.980	3.079	3.185	3.281
◦ Gepensioneerden	7.664	7.910	8.037	8.160	8.265
Totaal aantal deelnemers	11.168	11.575	11.766	12.003	12.220
Uitvoeringskosten*					
Pensioenbeheerkosten (x € 1 mln)	2,2	2,3	2,7	2,5	2,4
Pensioenbeheerkosten per deelnemer	266	262	310	284	269
Vermogensbeheerkosten (x € 1 mln)	10,2	11,0	10,6		
Vermogensbeheerkosten in %	0,80%	0,91%	0,86%		

* In 2014 is de allocatie van kosten pensioenbeheer- en vermogensbeheer gewijzigd, cijfers 2013 zijn hierop aangepast.

2. Missie & Organisatie

Stichting Nedlloyd Pensioenfonds (hierna: **het pensioenfonds**), statutair gevestigd te Rotterdam, is opgericht op 1 januari 1971 ten behoeve van de voormalige Koninklijke Nedlloyd N.V. en haar (rechts)voorgangers. Thans is met de volgende ondernemingen van Maersk Group een uitvoeringsovereenkomst afgesloten: Damco Netherlands B.V., Damco International B.V., Maersk Line Netherlands B.V., Maersk Ship Management B.V. en Star Container Services B.V. Tevens voert het pensioenfonds de pensioenregeling uit van het personeel in eigen dienst.

Het pensioenfonds is een ondernemingspensioenfonds en is aangesloten bij de koepelorganisatie van pensioenfondsen, de Pensioenfederatie. De laatste statutenwijziging was op 2 mei 2014. Het pensioenfonds is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41125500.

Missie

Zo goed mogelijk uitvoering geven aan de pensioenovereenkomsten die de aangesloten werkgevers hebben afgesloten met hun (gewezen) werknemers (deelnemers). De uitvoering van deze overeenkomsten dient correct, met verantwoorde beleggingsrisico's en zo (kosten)efficiënt mogelijk te geschieden. Het pensioenfonds heeft daarbij als ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen jaarlijks te indexeren met de algemene prijsindex en daarover op een open en heldere wijze te communiceren met alle betrokkenen.

Visie

Het pensioenfonds is een middelgroot pensioenfonds met een vergrijsd bestand. Het bestuur van het pensioenfonds voert periodiek toekomstverkenningen, waaronder een kwetsbaarheidsanalyse, uit. Het bestuur van het pensioenfonds is zich bewust van de mogelijke kwetsbaarheid van het pensioenfonds op langere termijn en blijft daarom genoemde risico's monitoren en onderzoekt actief alternatieven voor die langere termijn.

Doelstellingen

De hoofddoelstelling van het pensioenfonds luidt:

Het uitvoeren van de door werknemers (deelnemers) en aangesloten werkgevers overeengekomen pensioenovereenkomst en het (doen) uitkeren van pensioenen aan gepensioneerden en hun nabestaanden en overige belanghebbenden tegen een voor de aangesloten werkgevers en werknemers kostenefficiënte premie.

De beleggingsfunctie van het pensioenfonds dient te worden gezien in de context van de deze hoofddoelstelling. De beleggingsportefeuille zal, gegeven deze kerntaak, moeten zijn afgestemd op de verplichtingenstructuur en het financieringsbeleid van het pensioenfonds. Een belangrijk hulpmiddel hierbij is de Asset Liability Management (ALM) studie en de continuïteitsanalyse en/of haalbaarheidstoets.

De doelstelling van het beleggingsbeleid is het behalen van een voldoende hoog en stabiel lange termijn rendement, binnen de door het bestuur vastgestelde risicoparameters en rekening houdend met de lang- en kortlopende verplichtingen van het pensioenfonds, de solvabiliteitseisen die worden gesteld en de ambitie van een stabiel premie- en indexatiebeleid.

Teneinde de beoogde pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veilig te stellen wenst het bestuur van het pensioenfonds de toevertrouwde middelen op een verantwoorde en solide wijze te beleggen. Hoewel het rendement op het belegd vermogen een hoge prioriteit heeft, staan, gezien de rijpheid van het fonds, een defensief karakter van het beleggingsbeleid en een adequate afweging van risico en rendement voorop.

De belegging van de aan het pensioenfonds ter beschikking gestelde middelen dient op een solide wijze te geschieden (artikel 135 Pensioenwet). Bij de uitvoering van het strategische beleggingsplan staat de 'prudent person' regel centraal.

Het organigram van het pensioenfonds per eind 2014 staat hieronder weergegeven. Daarna volgt een beschrijving van de organisatie. De personalia staan in paragraaf 5.6.

Bestuur

Het bestuur is als hoogste orgaan van het pensioenfonds verantwoordelijk voor strategie en beleid en de uitvoering daarvan. Het bestuur is conform de eisen van de Pensioenwet ook verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken. Het bestuur bestaat uit zeven leden: twee namens werkgevers, twee namens werknemers en drie namens gepensioneerden.

Uitvoeringsorganisatie

Het bestuur heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden gedelegeerd aan de uitvoeringsorganisatie van het pensioenfonds. De werkzaamheden betreffen vermogensbeheer, pensioenadministratie en de ondersteuning van het bestuur. Het vermogensbeheer is uitbesteed; de uitvoeringsorganisatie bereidt het beleid voor, houdt toezicht op de uitbesteding en rapporteert aan externe toezichthouders en aan het bestuur. Per 1 januari 2014 is de pensioenadministratie uitbesteed aan Aon Hewitt.

Dagelijks bestuur

De voorzitter en de twee plaatsvervangende voorzitters fungeren als het dagelijks bestuur. In goed overleg met de directeur en secretaris van het pensioenfonds draagt het dagelijks bestuur in zijn algemeenheid zorg voor (het toezicht op) de gang van zaken binnen het pensioenfonds en in het bijzonder op het functioneren van de uitvoeringsorganisatie.

Beleggingscommissie

De beleggingscommissie heeft als taak om bestuursvergaderingen voor te bereiden en het bestuur te adviseren over beleggingen en financiering in het algemeen, liquiditeit, risicomanagement, ALM-studies (*asset liability management*) en continuïteitsanalyses. De beleggingscommissie bestaat uit drie bestuursleden en twee externe beleggingsdeskundigen.

Pensioencommissie

De pensioencommissie adviseert het bestuur over voorstellen van de uitvoeringsorganisatie met betrekking tot de aard en inhoud van de uitvoeringsovereenkomst en het algemene pensioenbeleid (inclusief het beleid ten aanzien van premie, indexering en acceptatie). Ook adviseert de pensioencommissie over het vastleggen van het beleid in het pensioenreglement en overige fondsdocumenten, en het wijzigen hiervan. Ten slotte adviseert de pensioencommissie het bestuur over de opzet van de behandeling van klachten en geschillen. De pensioencommissie bestaat uit twee bestuursleden, een voormalig bestuurslid en twee externe adviseurs.

Communicatiecommissie

De communicatiecommissie, bestaande uit drie bestuursleden, adviseert het bestuur over voorstellen van de uitvoeringsorganisatie met betrekking tot de aard en inhoud van communicatieplannen (zowel meerjarige als jaarplannen) en geeft met de directeur sturing aan de uitvoering van het communicatieplan, onder meer via de Nedlloyd Pensioenkrant, jaarverslag, website, UPO (*uniform pensioenoverzicht*) en mailings aan deelnemers.

Klachtencommissie

De klachtencommissie bestaat uit de van tijd tot tijd door het bestuur benoemde leden van de pensioencommissie. De klachtencommissie behandelt namens het bestuur het beroep dat een klager heeft ingediend tegen een beslissing van de directeur op een ingediende klacht. In 2014 zijn geen klachten door de commissie ontvangen.

Verantwoordingsorgaan

Vooruitlopend op nieuwe regelgeving zijn de adviesraad en het verantwoordingsorgaan per 1 juli 2013 opgegaan in een nieuw orgaan: de pensioenraad. Vervolgens is bij de inwerkingtreding van de Wet versterking bestuur per 1 juli 2014 de naam van de pensioenraad weer omgezet in het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit negen leden; vijf namens gepensioneerden en slapers, twee namens werknemers en twee namens werkgevers.

Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het interne toezicht, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, alsmede over beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan het recht om gevraagd en ongevraagd het bestuur van advies te voorzien.

Het verantwoordingsorgaan kan, als het van oordeel is dat het bestuur niet naar behoren functioneert, zich wenden tot de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam.

Het verslag van het verantwoordingsorgaan staat in paragraaf 5.4 van dit jaarverslag

Visitatiecommissie

Voor de inrichting van het intern toezicht heeft het bestuur gekozen voor intern toezicht door een visitatiecommissie. Deze commissie bestaat uit drie onafhankelijke deskundigen die door het bestuur worden benoemd. Leden van de visitatiecommissie hebben verder geen banden met het pensioenfonds. De visitatiecommissie heeft de volgende taken:

1. Toezicht houden op:
 - a. het beleid van het bestuur;
 - b. de algemene gang van zaken bij het pensioenfonds;
 - c. adequate risicobeheersing;
 - d. evenwichtige belangenafweging door het bestuur.
2. Verantwoording afleggen over de uitvoering van de taken aan het verantwoordingsorgaan en de werkgever en in het jaarverslag.

Eens per jaar krijgt de visitatiecommissie schriftelijk opdracht van het bestuur het functioneren van (het bestuur van) het fonds kritisch te bezien. De visitatiecommissie maakt een plan van aanpak en stemt de bijbehorende planning af met het bestuur. De rapportage van de visitatiecommissie geschiedt aan het bestuur.

Het verslag van de visitatiecommissie staat in paragraaf 5.5 van dit jaarverslag.

Compliance officer

Het bestuur heeft een interne en een externe compliance officer benoemd. Jaarlijks wordt door de compliance officers gerapporteerd of de gedragscode van het pensioenfonds wordt nageleefd. Deze rapportage wordt door het bestuur besproken. De gedragscode geeft richtlijnen voor alle bestuursleden en (mede) beleidsbepalers:

- ter voorkoming van verstrengeling van belangen;
- ter vermijding van verspreiding en misbruik van vertrouwelijke informatie;
- ter voorkoming van koersmanipulatie.

De externe compliance officer meldt in zijn rapportage aan het bestuur dat zij in het rapportagejaar 2014 geen onregelmatigheden heeft geconstateerd met betrekking tot naleving van de gedragscode.

Externe ondersteuning en controle

Het pensioenfonds wordt bijgestaan door externe deskundigen voor actuariaat en risicobeheersing. Als certificerende actuaris is de heer E. Schokker van Towers Watson B.V. aangesteld. De externe accountant van het pensioenfonds is de heer J.C. van Kleef van KPMG Accountants N.V.

3. Verslag van het bestuur

3.1 Financiële positie

De financiële positie van een pensioenfonds wordt weergegeven door de dekkingsgraad¹. Deze wordt berekend door het pensioenvermogen te delen door de pensioenvoorzieningen (*technische voorziening*). De dekkingsgraad is in 2014 gestegen van 107,3% naar 115,0%. In onderstaande tabel staan de oorzaken met hun effect op de dekkingsgraad. Dit is een samenvatting van tabel 3.4 *Actuariële analyse*.

3.1a Dekkingsgraad verloop	2014	2013
Stand per 1 januari	107,3%	104,6%
Mutaties 2014:		
Beleggingsresultaat	17,2%	0,6%
Toeslag (indexatie)	-	-
Pensioenuitkeringen	0,4%	0,4%
Benodigde interest ivm rekenrente	-0,4%	-0,4%
Wijziging DNB-rentetermijnstructuur	-9,7%	2,0%
Wijziging sterftegrondslagen	0,0%	0,0%
Overige mutaties	0,4%	0,1%
Totaal mutaties 2014	7,7%	2,7%
Stand per 31 december	115,0%	107,3%

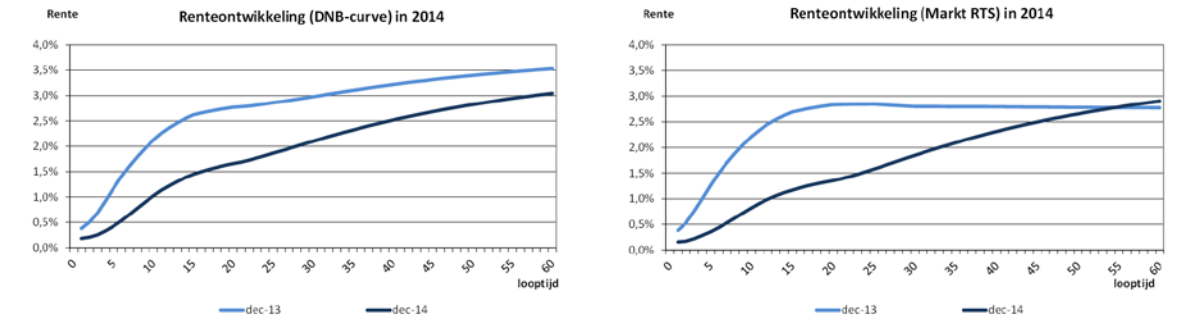
Ondanks mooie rendementen had de gedaalde marktrente in 2014 een negatief effect op de ontwikkeling van de dekkingsgraad. Het beleggingsresultaat over 2014 had een positief effect op de dekkingsgraad van 17,2%-punt (2013: 0,6%-punt). Door de sterk gedaalde rente is de waarde van de verplichtingen echter fors gestegen, wat een negatief effect op de dekkingsgraad heeft van 9,7%-punt (2013: 2,0%-punt positief).

De dekkingsgraad ligt boven de *minimaal vereiste dekkingsgraad* van 104,1%. Er is dus geen dekkingstekort. De dekkingsgraad ligt ook boven de *vereiste dekkingsgraad* van 113,0% per eind december. Echter, op basis van de regels van het nieuwe FTK moet het pensioenfonds voor 1 juli 2015 een nieuw herstelplan indienen. Zie ook paragraaf 3.10 voor een nadere toelichting van de gevolgen van het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK).

Eind 2014 is de grens van de *vereiste dekkingsgraad*, gebaseerd op de strategische beleggingsmix 113,0% (2013: 113,2%) en liep het pensioenfonds met een feitelijke dekkingsgraad van 115,0% voor op het oorspronkelijke herstelplan (met 0,6%).

¹ In het kader van de jaarrekening de nominale dekkingsgraad berekend op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.

Marktrente

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt met de door De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) gepubliceerde rentetermijnstructuur. DNB past sinds december 2011 de rentetermijnstructuur aan door uit te gaan van de driemaands gemiddelde rente. Sinds september 2012 hanteert DNB daarnaast de *ultimate forward rate (UFR)*. Dit betekent dat verplichtingen van meer dan twintig jaar contant worden gemaakt tegen een rente die naar een afgesproken niveau toe beweegt, omdat de marktrente voor deze looptijden minder betrouwbaar wordt geacht. In onderstaande tabel staat een vergelijking van de nominale en de reële dekkingsgraden op basis van de DNB-rentetermijnstructuur en de markt-rentetermijnstructuur.

3.1b Dekkingsgraden	Rentetermijnstructuur 2014		Rentetermijnstructuur 2013	
	DNB	Markt	DNB	Markt
Nominale dekkingsgraad	115,0%	109,1%	107,3%	106,9%
Reële dekkingsgraad	93,5%	86,6%	82,9%	81,9%

Het beleid voor de afdekking van het renterisico is gebaseerd op de marktrente, omdat de waardering van de obligaties en de swaptions ook gebeurt op basis van de marktrente. De nominale dekkingsgraad op basis van de marktrente is met 2,2%-punt gestegen ten opzichte van 2013. De nominale dekkingsgraad wordt berekend als de totale activa minus de overige passiva gedeeld door de technische voorzieningen. De reële dekkingsgraad (marktrente) is met 4,7%-punt gestegen. Bij de reële dekkingsgraad worden alle toekomstige uitkeringen binnen de technische voorzieningen verhoogd met de door de markt verwachte inflatie. De reële dekkingsgraad is relevant omdat die een indicatie geeft van de mogelijke indexatie in de toekomst. Een reële dekkingsgraad van 100% betekent dat het pensioenfonds voldoende vermogen bezit om aan de pensioenverplichtingen te voldoen en om de pensioenen te verhogen met de verwachte inflatie.

3.2 Beleggingen

Het jaar 2014 was opnieuw een gunstig jaar voor de beleggingen. Het aanhoudend ruime monetaire beleid in combinatie met verder economisch herstel deden de aandelen- en obligatiemarkten in de Verenigde Staten en Europa verder oplopen.

De kapitaalmarktrente daalde in 2014 sterk. De nominale marktrente waartegen in het beleid de verplichtingen worden verdisconteerd daalde van 1,9% naar 0,8%. Deze rente is gebaseerd op de zogenoemde zero coupon swapcurve met een duur van tien jaar, die maatgevend is voor de pensioenverplichtingen van het pensioenfonds. Ondanks signalen van licht economisch herstel blijft de Europese inflatie vooralsnog historisch laag (in december 2014 zelfs negatief met -0,2%); de ECB heeft begin 2015 besloten tot een omvangrijk programma van kwantitatieve verruiming om de economische groei te stimuleren en inflatie aan te wakkeren.

In de volgende tabel staan de totale beleggingen (inclusief liquide middelen), die € 1.359 miljoen bedragen (2013: € 1.176 miljoen). Er is een positief netto beleggingsresultaat behaald van € 246 miljoen (2013: € 6 miljoen), dat overeenkomt met een netto rendement van 21,8% (2013:0,6%). Er zijn geen aandelen uitgeleend (*security lending*).

Voor de aansturing zijn de beleggingen verdeeld in twee portefeuilles. De returnportefeuille heeft als doel een rendement te halen boven de door het bestuur vastgestelde strategische benchmark. De risicomanagementportefeuille heeft als doel om de renteblootstelling (duratie) van de pensioenverplichtingen te matchen met de beleggingen. Daarnaast worden in deze portefeuille alle beleggingen opgenomen die als doel hebben het risico van het pensioenfonds strategisch te verlagen.

Returnportefeuille

De returnportefeuille bevat de beleggingscategorieën waarbij het behalen van rendement centraal staat. Er zijn duidelijke strategische benchmarks vastgesteld om te kunnen beoordelen hoe er gepresteerd is. Het behaalde rendement is 11,7%, hetgeen 3,8% meer is dan de benchmark. De omvang van de returnportefeuille binnen de totale portefeuille is afhankelijk van de invulling en waardering van de risicomanagementportefeuille, maar zal strategisch tussen de 50% en 70% van de totale portefeuille liggen. Uit tabel 3.2b blijkt dat eind 2014 de weging 49,8% is; licht onder de bandbreedte van 50%.

3.2a Beleggingen	2014	2013	Mutaties *	Resultaat	Rendement 2014		
					Behaald	Benchmark	Outperf.
(x € 1.000)							
Aandelen Europa	80.399	80.518	-8.427	8.308	10,8%	6,8%	4,0%
Aandelen Verenigde Staten	126.855	118.460	-20.893	29.288	26,0%	28,3%	-2,3%
Aandelen opkomende markten	59.137	57.382	-3.687	5.442	9,3%	11,4%	-2,1%
Aandelen	266.391	256.359	-33.006	43.038	17,2%	17,4%	-0,2%
Indirect vastgoed	128.929	150.960	-29.203	7.172	5,8%	4,2%	1,6%
Private equity	105.482	92.243	-13.856	27.094	31,6%	6,2%	25,4%
Hedge funds	70	714	-648	4	-1,8%	0,0%	-1,8%
Alternatieve beleggingen	105.552	92.957	-14.503	27.098	31,5%	6,2%	25,3%
Credits multi strategy	154.344	161.485	-4.784	-2.357	-1,5%	0,0%	-1,5%
Hypothecaire leningen	9.068	9.397	-1.005	676	8,3%	2,3%	6,0%
Microfinance	12.272	12.046	-0	226	1,9%	2,3%	-0,4%
Credits	175.684	182.927	-5.788	-1.455	-0,8%	0,3%	-1,2%
Returnportefeuille	676.556	683.203	-82.501	75.853	11,7%	7,5%	4,2%
Staatsobligaties	595.445	466.600	21.211	107.633	23,4%	23,4%	0,0%
Swaptions	62.518	9.340	-11.340	64.518			
Liquide middelen	24.605	17.180	7.282	143			
Risicomanagementportefeuille	682.568	493.121	17.153	172.294	35,3%	35,3%	0,0%
Uitvoeringskosten beleggingen pensioenfonds			1.701	-1.701			
Beleggingen incl. liquide middelen	1.359.124	1.176.324	-63.647	246.447	21,8%	19,3%	2,5%

* Mutaties = aankopen + gefactureerde kosten - verkopen - inkomsten (zoals dividend)

3.2b Weging	ten opzichte van Totaal		ten opzichte van Returnportefeuille			
	2014	2013	2014	strat. mix	bandbreedte	2013
Aandelen	19,6%	21,8%	39,4%	34,0%	30-40%	37,5%
Vastgoed	9,5%	12,8%	19,1%	25,0%	20-30%	22,1%
Alternatieve beleggingen	7,8%	7,9%	15,6%	9,0%	5-15%	13,6%
Credits	12,9%	15,6%	26,0%	32,0%	25-40%	26,8%
Returnportefeuille	49,8%	58,1%	100,0%	100,0%		100,0%

Aandelen

Het benchmarkrendement van de totale aandelenportefeuille was 17,4%, vooral door sterke aandelenmarkten in de VS. Het actieve beleid van de geselecteerde aandelenmanagers leverde in totaal een performance op van 17,2%, zodat een underperformance op aandelen van 0,2% is gerealiseerd. Hierbij was sprake van een outperformance op Europese aandelen en een underperformance op de VS en opkomende markten. Het vijfjaarsrendement op aandelen bedraagt 14,8% (op jaarbasis) bij een benchmark van 13,0%.

Indirect vastgoed

Het rendement van *indirect vastgoed* kwam uit op 5,8 %. De vastgoedfondsen waarin het pensioenfonds belegt zijn niet vrij verhandelbaar en niet liquide (dus niet gemakkelijk te verkopen).

In 2014 is het proces afgerond waarbij de onderliggende fondsen binnen de *fund-of-funds* in natura zijn uitgekeerd (de bovenliggende fondslaag is er uit gehaald). Hiermee is een directe controle op de onderliggende vastgoedfondsen bereikt, hetgeen het totale beheer van deze portefeuille vergemakkelijkt. Bovendien leidt dit tot een besparing op de beheerkosten.

Alternatieve beleggingen

De private equity beleggingen behaalden een rendement van 31,6%, de markt profiteert van het ruime monetaire beleid en een toename van *exits* (verkoop of beursgang van belangen).

Binnen de categorie *alternatieve beleggingen (private equity en hedge funds)* is in 2013 de onderliggende categorie *hedge funds* nagenoeg volledig afgebouwd; enkele kleine posities worden nog afgewikkeld. *Hedge funds* kunnen binnen de portefeuille diversificatievoordelen bieden. Toch is besloten om afscheid te nemen omdat deze fondsen complexe en minder transparante strategieën kennen, een reputatierisico met zich meebrengen, en bovendien hoge kostenstructuren hebben.

Credits

De categorie *credits* bestaat uit *hypotheken, micro finance* en de zogenoemde *multi strategy-portefeuille*, waarbinnen voornamelijk wordt belegd in *investment grade-bedrijfsobligaties* en voor een bepaalde mate in *high yield obligaties, bank loans* en *emerging market debt*. De categorie *credits* heeft in 2014 opnieuw minder gepresteerd dan de benchmark, met name veroorzaakt door de tactische allocatie van de externe vermogensbeheerder over de diverse categorieën binnen de *multi strategy-portefeuille*.

Risicomanagementportefeuille

De risicomanagementportefeuille heeft een rendement behaald van 35,3% oftewel € 172 miljoen, grotendeels veroorzaakt door de sterk gedaalde rente waardoor de waarde van staatsobligaties en swaptions steeg. Hierbij moet rekening gehouden worden met de doelstelling van deze portefeuille, namelijk het (rente)risico van de verplichtingen afdekken. Door de gedaalde rente zijn de verplichtingen ook gestegen.

Naar aanleiding van de ALM-studie is in 2013 de strategische renteafdekking van de verplichtingen verhoogd van 75% naar 100%. Dit werd al ingevuld met 50% staatsobligaties, waarmee ook wordt beoogd om de verwachte pensioenuitkeringenstroom te matchen. In 2013 is de afdekking met

rentederivaten verhoogd van 25% naar 50%. De afdekking vindt, afhankelijk van de rentestand, plaats met swaps of opties op swaps (*swaptions*), waarbij in het laatste geval voor de bepaling het afdekkingpercentage wordt gebaseerd op de onderliggende swap. Per 31 december 2014 bedraagt de werkelijke renteafdekking 78%; door obligaties 48% en door *swaptions* 30%.

Vanwege de sterk gedaalde rente en de (daardoor) relatief hoge weging van derivaten binnen de risicomanagementportefeuille heeft het bestuur eind januari 2015 besloten de gehele *swaptions* portefeuille te verkopen en de opbrengst deels te herbeleggen in de returnportefeuille. Door het lage renterisico wordt een 50% afdekking door middel van staatsobligaties op dit moment afdoende geacht. Alle *swaptions* zijn in februari 2015 verkocht.

Maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB)

Sinds 2009 heeft het pensioenfonds MVB in haar beleggingsbeleid opgenomen, gebaseerd op de *Principles for responsible investment* (gepubliceerd door de Verenigde Naties in 2006). Dit betekent onder meer dat het pensioenfonds beleggingen uitsluit die verboden zijn volgens internationaal recht of die in verband staan met schending van de mensenrechten of fundamentele vrijheden. Het bewaken van de MVB-principes bij bestaande beleggingen is uitbesteed aan een daarin gespecialiseerde partij, F&C. Op aandeelhoudersvergaderingen wordt gebruik gemaakt van het stemrecht en F&C gaat actief in gesprek met ondernemingen die de MVB-principes niet naleven. Hierover wordt op de website van het pensioenfonds verslag gedaan.

3.3 Pensioenen

Regelgeving

In dit verslagjaar deden zich de volgende ontwikkelingen voor op het gebied van pensioen en pensioenfonds.

Wet versterking bestuur pensioenfonds

Per 1 juli 2014 is de Wet versterking bestuur pensioenfonds in werking getreden. De wet bevat een integrale herziening van de besturing en medezeggenschap bij pensioenfonds en ook andere wijzigingen die moeten leiden tot verbetering van de kwaliteit van het pensioenfondsbestuur. Alle pensioenfonds moeten hun besturingsmodel aanpassen op basis van de volgende uitgangspunten:

- versterking van deskundigheid en intern toezicht;
- adequate vertegenwoordiging van alle risicodragers;
- stroomlijning van taken en organen.

Het pensioenfonds heeft ervoor gekozen het paritaire bestuursmodel voort te zetten met vertegenwoordiging van werkgevers, werknemers en gepensioneerden. Dit omdat er goede ervaringen zijn met dit model, de vertegenwoordiging van de achterban vertrouwen wekt, en de overige bestuursmodellen minder bekend zijn. Het bestuur heeft besloten om per 1 juli 2014 de omvang van het bestuur terug te brengen van negen naar zeven leden: twee namens werkgevers, twee namens werknemers en drie namens gepensioneerden.

Het pensioenfonds heeft, vooruitlopend op, de medezeggenschap en verantwoording in 2013 reeds samengebracht in één orgaan: de pensioenraad. Per 1 juli 2014 is deze conform de nieuwe wet verantwoordingsorgaan gaan heten. Tevens is per 1 juli 2014 de taakomschrijving van de visitatiecommissie uitgebreid en legt zij verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan en aan de werkgevers.

Witteveenkader

In 2014 is de pensioenrichtleeftijd verhoogd naar 67 jaar, waardoor het maximale jaarlijkse opbouwpercentage voor middelloon zakt van 2,25% naar 2,15%. In het Pensioenreglement 2006 is de pensioenrichtleeftijd in 2014 gehandhaafd op 65 jaar, omdat het opbouwpercentage reeds onder het maximale percentage van 2,15% lag.

Vanaf 1 januari 2015 is het maximale opbouwpercentage verlaagd van 2,15% naar 1,875% per jaar voor middelloonregelingen. Het maximale pensioengevend salaris werd € 100.000. Daarboven zal uit het netto loon een fiscaal gefaciliteerde spaarregeling mogelijk zijn overeenkomend met een opbouw van 1,875%. Deze aanpassingen gelden voor de actieve deelnemers in het Pensioenreglement 2006.

Nieuwe Financieel Toetsingskader - nFTK

Eind 2014 is het parlement akkoord gegaan met de voorstellen voor een nieuw financieel toetsingskader per 1 januari 2015. Onderscheid tussen een nominaal en een reëel contract en invaren is niet meer aan de orde. Het uitgangspunt is één type contract, met als kern de bestaande uitkeringsovereenkomst met nominale aanspraken en voorwaardelijke indexatie.

Het Vereist Eigen Vermogen (VEV) gaat omhoog met gemiddeld 5%-punt. Er is een 'beleidsdekkingsgraad' geïntroduceerd die gelijk is aan het voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de laatste 12 maanden. De gevolgen van schokken kunnen over een langere periode worden gespreid. Daarnaast worden maatregelen genomen die voorkomen dat te snel wordt overgegaan tot indexatie.

De UFR-methodiek wordt structureel ingevoerd op basis van de aanbeveling van de Commissie UFR (dus zonder drie-maandsmiddeling en met een bewegend UFR-niveau). De beleidsdekkingsgraad en de UFR-methodiek moeten leiden tot een stabiel toetsingskader. Wijziging van de UFR methodiek leidt bij de huidige (lage) rentestanden tot een daling van de dekkingsgraad en een toename van de kostendekkende premie.

Zie ook paragraaf 3.10 (Vooruitzichten) en 5.2 (Gebeurtenissen na balansdatum) voor een nadere toelichting van de gevolgen van het nFTK.

Toedeling van de risico's wordt explicieter

Door een pensioenfonds dient vooraf te worden aangegeven hoe het beoogt om te gaan met eventuele schokken, inclusief schokken ten gevolge van ontwikkelingen in de levensverwachting. Het pensioenfonds dient een compleet contract uit te voeren, waarbij vooraf duidelijk is wat er gebeurt bij het ontstaan van tekorten, hoe inhaal van tekorten eventueel plaatsvindt en wat er gebeurt bij overschotten (premiëkorting e.d., indexatie en inhaalindexatie).

Betere spreiding van schokken binnen herstelplansystematiek

Er wordt niet langer gesproken over een korte termijn en een lange termijn herstelplan. Een fonds moet een herstelplan opstellen als het niet beschikt over het VEV. De eerste peildatum hiervoor is 1 januari 2015. In het herstelplan dient zichtbaar te worden dat binnen een periode van maximaal tien jaar het pensioenfonds het VEV bereikt. De spreidingsperiode moet bij het betreffende pensioenfonds passen.

Introductie indexatieregels: drempel en mate van indexatie

Onder een beleidsdekkingsgraad van 110% mag niet worden geïndexeerd. De indexatieregels geldt voor alle pensioenfondsen, ook de pensioenfondsen zonder een expliciete indexatie-ambitie, en kan worden ingericht in nominale termen (een bepaald percentage indexatie) of worden gekoppeld aan een maatstaf (een bepaald percentage van een maatstaf waarbij de maatstaf bijvoorbeeld de prijsindex is). Bij bepaling van de mate van indexatie wordt de eis opgelegd dat de omvang van het eigen vermogen boven de toeslagdrempel van 110% zodanig is dat hieruit naar verwachting naar de toekomst toe een permanente toeslag van diezelfde hoogte kan worden gefinancierd.

Premiedemping en -korting

Premiedemping op basis van een (maximaal) tien-jaars voortschrijdende gemiddelde van de rente of een verwacht (vast) rendement blijft toegestaan. Aan het toepassen van verwacht rendement zijn wel voorwaarden verbonden waaronder het hanteren van een opslag voor financiering van indexatie.

Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets wordt ingevoerd ter vervanging van de continuïteitsanalyse en de consistentietoets. Met de haalbaarheidstoets moet een fonds bij aanvang aantonen dat het verwachte pensioenresultaat in voldoende mate aansluit bij de gewekte verwachtingen.

Het pensioenfonds werkt op dit moment aan de tijdige implementatie van de diverse nFTK vereisten zoals het indienen van een herstelplan en actuariële en bedrijfstechnische nota ('ABTN') (waaronder premie- en indexatiebeleid) voor 1 juli 2015 en de haalbaarheidstoets voor 1 oktober 2015.

Code Pensioenfondsen

In 2014 zijn de *Principes van goed pensioenfondsbestuur* uit 2005 vervangen door de *Code pensioenfondsen*. De Code is, net als de Principes, verankerd in de Pensioenwet. De Code bevat 83 normen voor het gedrag van bestuurders, interne toezichthouders en belanghebbenden. Per orgaan zijn normen opgenomen over taak en werkwijze, samenstelling en zittingsduur, geschiktheid en benoeming, en schorsing en ontslag. Daarnaast zijn overkoepelende thema's opgenomen, die zowel het eigen functioneren van het pensioenfonds als dat van dienstverleners betreffen, zoals integraal risicomanagement, communicatie en transparantie, maatschappelijk verantwoord beleggen, kosten, uitvoering en uitbesteding, geschiktheid, diversiteit, integer handelen en beloningsbeleid (zie ook paragraaf 3.7 voor een toelichting op de naleving van de Code Pensioenfondsen).

Pensioenregeling (tot 2015)

De pensioenregeling wordt gekenmerkt als een beschikbare premiereregeling, waarbij de beschikbare premie na ontvangst wordt omgezet in pensioenaanspraken met een pensioenleeftijd van 65 jaar (Pensioenreglement 2006). De franchise van het Pensioenreglement 2006 is per 1 januari 2014 met circa 1,0% verhoogd naar € 13.449; het fiscaal minimum.

De grondslagen die het pensioenfonds hanteert bij de berekening van de premies en de technische voorzieningen zijn in verband met de stijging van de levensverwachting (in de vorm van de nieuwe AG Prognosetafel 2014) eind 2014 aangepast, rekening houdend met de ervaringssterfte. De grondslagen zijn nader beschreven in paragraaf 4.4.

Het Pensioenreglement 2006 is vanaf 1 januari 2006 van toepassing. In dit reglement ontbreekt de opbouw van prepensioen. Alle nieuwe deelnemers vanaf 1 januari 2006 en deelnemers aan de Pensioenregeling 2001 die zijn geboren na 31 december 1949 zijn overgegaan naar het pensioenreglement 2006. In paragraaf 5.7 is een samenvatting van het Pensioenreglement 2006 opgenomen.

De bijdragetabellen en factoren in het Pensioenreglement 2006 zijn eind 2014 aangepast in verband met de eerder genoemde wijziging in de levensverwachting en de daling van de gehanteerde, jaarlijks aan te passen rekenrente van 2,785% naar 2,156%.

In onderstaande tabel wordt het deelnemersbestand van 2013 naar 2014 met mutaties getoond. Het aantal deelnemers is met 407 gedaald² naar 11.168; dit is een daling van 3,5%.

² De mutatie door andere oorzaken betreft m.n. afvoer van deelnemers die ultimo 2013 geen aanspraken hadden maar nog onderdeel waren van het totaal aantal deelnemers.

3.3 Deelnemers	TOTAAL	Actieven	Slapers	Gepensio- neerden	Gepensioneerden naar type pensioen:			
					Ouderdom	Invaliditeit	Partner	Wezen
Stand 1 januari 2014	11.575	685	2.980	7.910	5.255	28	2.579	48
Mutaties door:								
Nieuwe toetredingen	100	100		-				
Ontslag met premievrije aanspraak	-	-125	125	-				
Waardeoverdracht	-6		-6	-				
Ingang pensioen	107	-6	-116	229	122	1	105	1
Overlijden	-413		-4	-409	-235		-174	
Afloop	-19			-19		-5		-14
Afkoop	-19		-18	-1	-1			
Andere oorzaken	-157	32	-143	-46	-46			
Totaal mutaties	-407	1	-162	-246	-160	-4	-69	-13
Stand 31 december 2014	11.168	686	2.818	7.664	5.095	24	2.510	35

Toeslag (indexatie)

Op grond van de dekkingsgraad per 30 september 2013 van 106,8% is besloten per 1 januari 2014 geen toeslag te verstrekken op de tot 1 januari 2014 opgebouwde en ingegane pensioenen. De stijging van de prijsindex was 1,6%.

Ook per 1 januari 2015 kon geen toeslag worden verstrekt. De stijging van de prijsindex was 1,1%. Het bestuur hanteert bij het vaststellen van de toeslag als leidraad een in het pensioenreglement opgenomen staffel. De lengte van de staffel loopt, teneinde de risico's voor het pensioenfonds te beperken, van 115% tot 125%. De toeslag blijft voorwaardelijk en is afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds. Wanneer de dekkingsgraad daalt onder de 125% wordt de toeslag, mede in aanmerking nemende de financiële positie van het pensioenfonds, niet hoger vastgesteld dan gebaseerd op een staffel van verstrekingspercentages. Dit houdt in dat bijvoorbeeld bij een dekkingsgraad van 120% nog maar 25% van de wijziging van de prijsindex als toeslag zal kunnen worden verstrekt en bij een dekkingsgraad van 115% wordt geen toeslag verleend.

Een overzicht van de toeslagen van de afgelopen tien jaar staat in paragraaf 4.5.4. Tevens staan hierbij de wijziging van de indices, waarop het toeslagenbeleid is gebaseerd. Hieruit blijkt dat het pensioenfonds in het verleden meer heeft geïndexeerd dan op grond van de indices noodzakelijk zou zijn, maar dat is geen beleid waarop men recht kan doen gelden.

In december 2014 werd evenals voorgaand jaar geen kerstgeschenk uitgekeerd, op grond van een daartoe strekkend besluit van het bestuur van het pensioenfonds, ondanks de lichte verbetering van de financiële positie.

Premie

Met ingang van 2008 is met de aangesloten ondernemingen een uitvoeringsovereenkomst afgesloten die voldoet aan de normen van de Pensioenwet. Deze overeenkomst had een looptijd van vier jaar en eindigde derhalve op 31 december 2011. Omdat nog geen nieuwe uitvoeringsovereenkomst werd afgesloten liep de oude in 2014 door.

Aan alle aangesloten ondernemingen werd een premie in rekening gebracht. De feitelijk ontvangen premie bedroeg € 6,8 miljoen (2013: € 6,9 miljoen). De *zuiver kostendekkende premie* was € 6,6 miljoen

(2013: € 6,4 miljoen). De *gedempte kostendekkende premie* bedroeg € 7,1 miljoen (2013: € 6,7 miljoen). In paragraaf 4.5.7 worden deze begrippen nader toegelicht.

De aangesloten ondernemingen zijn niet verantwoordelijk voor eventuele tekorten van het pensioenfonds.

In verband met de toegenomen kosten werd in het verleden, naast de opslag voor toekomstige administratie- en excassokosten, een opslag voor huidige uitvoeringskosten van 4% geïntroduceerd. Het beleid ten aanzien van de kostenvoorziening is in 2014 aangepast om deze toekomstbestendig te maken.

Pensioenregeling (vanaf 2015)

Voor de werknemers van Maersk Line Netherlands B.V., Maersk Ship Management B.V., Star Container Services B.V., Svitzer Amsterdam B.V., Svitzer Salvage B.V. en Port Towage Amsterdam B.V. is per 1 januari 2015 tussen werkgever en werknemer een nieuwe individuele beschikbare premieregeling overeengekomen, waarbij het pensioenfonds is geselecteerd als uitvoeringsorganisatie. In de nieuwe regeling worden de premiebijdragen belegd in een op maat gemaakte life cycle mix. Deze beleggingsmix sluit aan op het risicoprofiel van het pensioenfonds waarbij een hoger verwacht rendement geldt doordat ook na pensioendatum kan worden doorbelegd. Deelnemers kunnen ook tussentijds pensioen inkopen bij het fonds en zijn derhalve niet meer afhankelijk van een conversiemoment. Na inkoop in het fonds blijft er uitzicht op indexatie van de ingekochte pensioenrechten.

Voor werknemers van Damco Netherlands B.V., Damco International B.V. en het pensioenfonds wordt gedurende 2015 de pensioenregeling 2006 voortgezet met dien verstande dat de pensioenleeftijd is verhoogd naar 67 jaar, de geambieerde pensioenopbouw niet uitkomt boven het wettelijk percentage van 1,875% en het pensioengevend salaris is gemaximeerd op € 100.000.

3.4 Actuariële analyse resultaat

Om tot een juiste weergave van het vermogen te komen is het voor een pensioenfonds noodzakelijk om gebruik te maken van veronderstellingen. Deze hebben onder meer betrekking op de toekomstige marktrente, de verwachte hoogte van de kosten en de verwachte sterfte onder deelnemers.

De actuariële analyse in onderstaande tabel 3.4 maakt inzichtelijk welke verschillen er zijn tussen de vooraf gedane veronderstellingen en de werkelijkheid zoals na afloop van het jaar vastgesteld. Het resultaat van het boekjaar, zijnde het saldo van baten en lasten (zie paragraaf 4.2) wordt berekend als het verschil tussen de mutatie in het pensioenvermogen en de mutatie technische voorziening. Dit is tevens uitgedrukt als effect op de dekkingsgraad: +7,7%-punt.

3.4 Actuariële analyse	Pensioenvermogen	Technische voorziening	Reserves 2014	Dekkingsgraad 2014	Reserves 2013	Dekkingsgraad 2013
(x € 1.000)						
Stand per 1 januari	1.182.161	1.102.224	79.937	107,3%	54.961	104,6%
Mutaties:						
Premie pensioenopbouw	5.940	5.977	-37	0,0%	878	0,1%
Toeslagen (indexatie)	-	-	-	-	-	-
Pensioenuitkeringen	-69.322	-69.078	-244	0,4%	-3	0,4%
Uitvoeringskosten	-2.224	-2.212	-12	0,0%	583	0,0%
Beleggingsresultaat	246.447	5.708	240.739	16,8%	1.914	0,2%
Wijziging DNB-rentetermijnstructuur	-	146.612	-146.612	-9,7%	21.631	2,0%
Waardeoverdrachten	1.038	990	48	0,0%	-20	0,0%
Sterfte (kanssysteem)	348	-3.063	3.411	0,3%	-78	0,0%
Arbeidsongeschiktheid (kanssysteem)	661	70	591	0,0%	663	0,0%
Herverzekering (kanssysteem)	705	-	705	0,0%	-1.562	-0,1%
Wijziging sterftegrondslagen	-	564	-564	0,0%	-	-
Overig	183	-249	432	0,0%	972	0,1%
Totaal mutaties	183.776	85.319	98.457	7,7%	24.976	2,7%
Stand per 31 december	1.365.937	1.187.543	178.394	115,0%	79.937	107,3%

De belangrijkste mutaties op de reserves (+ € 98 miljoen) en de dekkingsgraad (+ 7,7%) zijn als volgt:

- Het beleggingsresultaat van € 246 miljoen laat de dekkingsgraad per saldo met 16,8%-punt stijgen, na aftrek van € 6 miljoen rekenrente die is toegevoegd aan de technische voorziening.
- Door de daling van de rente in 2014 stijgt de contante waarde van de pensioenverplichtingen met € 146 miljoen, waardoor de dekkingsgraad met 9,7%-punt daalt.
- De verrichte pensioenuitkeringen zijn vrijwel gelijk aan wat voorzien was, maar omdat de uitkeringen zijn gebaseerd op 100% dekkingsgraad en de dekkingsgraad hoger is dan 100%, heeft de vrijval van de gereserveerde pensioenuitkeringen een positief effect op de dekkingsgraad van 0,4%-punt.

3.5 Uitvoeringsorganisatie

Het bestuur heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden gedelegeerd aan de uitvoeringsorganisatie van het pensioenfonds. De werkzaamheden betreffen vermogensbeheer, pensioenadministratie en de ondersteuning van het bestuur. Het vermogensbeheer is uitbesteed aan diverse vermogensbeheerders; de uitvoeringsorganisatie bereidt het beleid voor, houdt toezicht op de uitbesteding en rapporteert aan externe toezichthouders en aan het bestuur. In 2013 is besloten om de pensioenadministratie uit te besteden. Na een uitvoerig selectietraject is per 1 januari 2014 de pensioenadministratie uitbesteed aan Aon Hewitt. Daarbij zijn 3,6 voltijdseenheden overgegaan van het pensioenfonds naar Aon Hewitt.

De kosten van de uitvoeringsorganisatie van het pensioenfonds zijn in 2014 met 14% gedaald naar € 3,9 miljoen (rekening houdend met de reorganisatiekosten in 2013). Exclusief de eenmalige reorganisatiekosten van € 0,8 miljoen in 2013 stijgen de uitvoeringskosten in 2014 met 4%. In onderstaande tabel 3.5 staan ook de onderliggende kostenrubrieken. Deze kosten zijn exclusief de kosten van externe vermogensbeheerders, die eronder staan vermeld.

Een deel van de externe vermogensbeheerkosten wordt gefactureerd en is derhalve inzichtelijk. Bij beleggingsfondsen is het gebruikelijk dat de vermogensbeheerder zijn kosten ten laste brengt van het belegd vermogen. Derhalve zijn deze kosten niet inzichtelijk. Op basis van de kostenpercentages die de vermogensbeheerders publiceren, zijn deze kosten door het pensioenfonds berekend: € 6,2 miljoen in 2014 (2013: € 6,9 miljoen). Dit betreft vermogensbeheerkosten, overige kosten en eventuele prestatievergoedingen. Zodoende wordt in de tabel een integraal beeld gepresenteerd van de vermogensbeheerkosten: € 10,2 miljoen (2013: € 11,0 miljoen).

Toerekening kosten pensioenbeheer en vermogensbeheer

In 2014 is de toerekening van kosten aan pensioenbeheer en vermogensbeheer gewijzigd. Bepaalde kostencategorieën die niet eenduidig kunnen worden toegerekend aan ofwel pensioenbeheer ofwel vermogensbeheer worden op 50/50 basis verdeeld. In de oude methodiek werd ongeveer 75% van deze kosten aan pensioenbeheer toegerekend; gezien de structuur van de organisatie na uitbesteding van de pensioenadministratie is dat percentage niet langer te rechtvaardigen. De vergelijkende cijfers 2013 zijn hiervoor aangepast.

De pensioenbeheerkosten bedragen in 2014 € 266 per deelnemer, de vermogensbeheerkosten 0,80% van het gemiddeld belegd vermogen. Door de wijziging dalen de pensioenbeheerkosten 2013 per deelnemer van €341 naar € 262. De vermogensbeheerkosten 2013 stijgen van 0,86% naar 0,91%. De wijziging heeft geen effect op de totale kosten.

3.5 Uitvoeringskosten	2014	Pensioen- beheer	Vermogens- beheer	2013
(x € 1.000)				
Personeelskosten	1.641	729	913	1.714
Huisvestingskosten	306	153	153	388
Advieskosten	465	197	269	480
Accountantskosten	55	28	27	90
Automatiseringskosten	74	58	17	264
Communicatiekosten	195	195	-	248
Kosten organen pensioenfonds	369	184	184	336
Kosten uitbesteding pensioenadministratie	516	516	-	-
Overige algemene kosten	303	165	139	248
Uitvoeringskosten pensioenfondsorganisatie	3.925			3.768
waarvan Pensioenbeheer		2.224		2.252
waarvan Vermogensbeheer			1.701	1.516
Bewaarloon gefactureerd			171	165
Vermogensbeheerkosten gefactureerd			2.159	2.435
Vermogensbeheerkosten tlv belegd vermogen			6.184	6.895
Vermogensbeheerkosten integraal			10.215	11.011
Totaal			12.439	13.263

Begin 2014 zijn 3,6 voltijdseenheden overgegaan naar Aon Hewitt als gevolg van de uitbesteding van de pensioenadministratie. Hiermee gingen reorganisatiekosten gepaard van € 0,8 miljoen, die in 2013 zijn verantwoord en apart zijn opgenomen in de *staat van baten en lasten* (zie paragraaf 4.5.2); ze maken derhalve geen onderdeel uit van de reguliere uitvoeringskosten en zijn daarom niet opgenomen in bovenstaande weergave.

De Pensioenfederatie vermeldt in haar notitie *Aanbevelingen uitvoeringskosten 2013* drie kengetallen, waarover elk pensioenfonds dient te publiceren. Voor het pensioenfonds zijn de kengetallen als volgt:

Kengetallen Pensioenfederatie	2014	2013
Pensioenbeheerkosten per deelnemer (alleen actieven en gepensioneerden)	266	262
Vermogensbeheerkosten (in % van het gemiddelde belegd vermogen)	0,80%	0,91%
Transactiekosten beleggingen (in % van het gemiddelde belegd vermogen)	0,03%	0,03%

De pensioenbeheerkosten per actieve en gepensioneerde deelnemer zijn met 2% gestegen naar € 266. De lichte daling van het deelnemersbestand heeft een negatief effect op de kosten per deelnemer.

De vermogensbeheerkosten van *private equity* zijn voor het pensioenfonds niet volledig inzichtelijk. Daarom is het kostenpercentage gebruikt dat de Pensioenfederatie vermeldt. Omdat het pensioenfonds voornamelijk belegt in *fund-of-funds*, is conform de richtlijn van de Pensioenfederatie het dubbele kostenpercentage gehanteerd, namelijk 3,3%. Als *private equity* buiten beschouwing wordt gelaten, daalt het totale vermogensbeheerkostenpercentage van 0,80% naar 0,55%. Overigens is het beleid van het pensioenfonds niet specifiek gericht op lage vermogensbeheerkosten, maar op vermogensbeheerders die een nettorendement behalen dat boven de benchmark ligt. De transactiekosten van de beleggingen zijn 0,03%³ (2013: 0,03%).

³ De transactiekosten betreffen (deels geschatte) aan- en verkoopkosten van directe beleggingen; exclusief eventuele transactiekosten van beleggingsfondsen of illiquide beleggingen.

3.6 Communicatie

Het pensioenfonds streeft naar een open en heldere communicatie met alle belanghebbenden. Hier is ook dit boekjaar veel aandacht aan besteed. Omdat in november bleek dat per 1 januari 2015 niet geïndexeerd zou kunnen worden, werd in december een brief verstuurd, waarin dit besluit en de financiële positie van het pensioenfonds werd toegelicht.

In overeenstemming met de door de koepels geïntroduceerde doelstelling om een eenvormig, eenduidig en duidelijk UPO te verstrekken, hebben alle deelnemers een UPO met uitvoerige toelichting op basis van de huidige regeling ontvangen.

In 2014 verschenen vier edities van de Nedlloyd Pensioenkrant met een scala aan onderwerpen en rubrieken, waaronder een verkorte versie van het jaarverslag. Daarnaast verschenen in 2014 vier digitale nieuwsbrieven, waarin actuele informatie werd opgenomen. Ruim 2.000 deelnemers hebben zich ingeschreven voor deze nieuwsbrieven.

Het in 2010 ingestelde lezerspanel, dat de diverse uitingen van het pensioenfonds van commentaar heeft voorzien, werd in de loop van 2014 opgeheven. In plaats daarvan werd een tweetal paneldiscussies georganiseerd met een groep gepensioneerden en een groep actieve deelnemers. De bevindingen hiervan worden in het communicatiebeleid meegenomen. In 2015 zullen wederom een aantal paneldiscussies worden georganiseerd.

De internetsite van het pensioenfonds (www.nedlloydpensioenfonds.nl) werd in 2014 actueel gehouden met onder meer nieuwsberichten over de financiële positie van het pensioenfonds. Tijdens de bestuursvergaderingen werd gediscussieerd over het communicatieactieplan 2015 en de eisen die de wet en toezichthouder Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) aan communicatie stellen.

In het voorjaar van 2014 vond de jaarvergadering van de Vereniging Deelnemers Nedlloyd Pensioenfonds (**DNP**) plaats. Daar werd een uitvoerige toelichting gegeven op het beleid van het pensioenfonds.

3.7 Code Pensioenfondsen

Het bestuur onderschrijft en leeft de normen van de *Code Pensioenfondsen* na, zoals die in de Pensioenwet zijn verankerd. Hieronder worden de belangrijkste normen genoemd en op welke plaatsen in dit jaarverslag is aangegeven hoe het pensioenfonds hier invulling aan geeft:

- Algemene besturing pensioenfonds: hoofdstuk 2.
- Verantwoordingsorgaan: hoofdstuk 2 en paragraaf 5.4.
- Intern toezicht via visitatiecommissie: hoofdstuk 2 en paragraaf 5.5.
- Transparantie en communicatie: paragraaf 3.5 en 3.6. Als aanvulling hierop valt te melden dat er geen overtredingen van wet- en regelgeving, dwangsommen of boetes zijn geweest.
- Gedragscode: het pensioenfonds heeft een integriteitsbeleid waaronder een gedragscode, die ook bij de zakenrelaties van het fonds bekend is. Jaarlijks wordt door het bestuur en de medewerkers een verklaring van naleving van de gedragscode ondertekend en rapporteren de interne en externe compliance officers hun bevindingen aan het bestuur. In 2014 waren er geen bijzonderheden.
- Deskundigheid bestuur: zie hieronder.

In 2014 zijn de *Principes van goed pensioenfondsbestuur* uit 2005 vervangen door de *Code pensioenfonds*. De Code is, net als de Principes, verankerd in de Pensioenwet. De Code bevat 83 normen voor het gedrag van bestuurders, interne toezichthouders en belanghebbenden.

De Code Pensioenfonds is in 2014 door het bestuur geanalyseerd en er is een plan van aanpak opgesteld om de verschillen ten opzichte van de principes voor goed pensioenfondsbestuur te overbruggen. Dit heeft geleid tot onder meer een beschrijving van de missie, doel en risicohouding, van het diversiteitsbeleid, van een noodprocedure, het beloningsbeleid en tot een aanpassing van het klokkenluidersreglement.

Het bestuur heeft een nieuw geschiktheidsplan opgesteld om zowel individueel als collectief over de vereiste geschiktheid te beschikken. Geschiktheid bestaat uit kennis, vaardigheden en professioneel gedrag. Daarnaast is ook voldoende beschikbaarheid voor het uitoefenen van de functie van belang. Het bestuur evalueert één keer per jaar zijn eigen functioneren en deskundigheid. Vanaf 2009 gebeurt dat in een aparte bijeenkomst onder leiding van een externe begeleider. De voorzitter voert minimaal een keer per twee jaar met alle bestuursleden afzonderlijk een evaluatiegesprek waarbij ook zijn eigen functioneren wordt besproken.

Het bestuur heeft tezamen met de leden van het verantwoordingsorgaan, de SPO-opleiding *Besturen van een pensioenfonds* gevolgd om te komen tot kennisniveau 1. Nagenoeg alle bestuursleden hebben de modules van deskundigheidsniveau 2 of A gevolgd. Voor nieuwe bestuursleden wordt een opleidingsplan opgesteld. In paragraaf 5.6 staat een kort curriculum vitae van de bestuursleden. In 2014 hebben de leden van het bestuur diverse bijeenkomsten van de Pensioenfederatie, IVP (Instituut Voor Pensioeneducatie), DNB, AFM en commerciële organisaties bijgewoond om de deskundigheid op peil te houden.

De specifieke normen waarover volgens de Code in het jaarverslag gerapporteerd dient te worden zijn de volgende:

- Missie, visie, strategie en doelstellingen – hoofdstukken 2 en 3
- Kosten uitvoering – hoofdstuk 3.5
- Naleving gedragscode, evaluatie functioneren – hoofdstuk 2 en 3
- Afhandeling van klachten – hoofdstuk 2
- Diversiteitsdoelstellingen - hoofdstuk 3.7
- Beleggingsbeleid MVB – hoofdstuk 3.1

Bij de vervulling van een vacature wordt actief gezocht of opgeroepen te zoeken naar kandidaten die passen binnen de diversiteitsdoelstellingen. Getracht wordt dat bij aanvang van een eerste benoemingstermijn minimaal een persoon in elk orgaan wordt benoemd die bijdraagt aan een grotere diversiteit. Door het pensioenfonds wordt op dit moment in de samenstelling van de organen nog niet voldaan aan de diversiteitsdoelstellingen zoals opgenomen in de Code.

3.8 Risicobeheersing

De risico's voor het pensioenfonds zijn als volgt te categoriseren:

- Solvabiliteitsrisico: de kans dat het pensioenfonds niet aan zijn (langetermijn)verplichtingen kan voldoen. Dit uit zich in de dekkingsgraad. Het solvabiliteitsrisico valt uit te splitsen in de volgende risico's: renterisico, prijsrisico, valutarisico, kredietrisico en actuariële risico's.
- Liquiditeitsrisico: de kans dat beleggingen niet tijdig tegen een aanvaardbare prijs liquide kunnen worden gemaakt, waardoor het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen.
- Organisatierisico's: operationele risico's, uitbestedingsrisico's, IT-risico's.
- Omgevingsrisico's: concurrentierisico, afhankelijkheidsrisico en politieke risico's.

Een gestructureerde aanpak van de risico's richt zich voornamelijk op de eerste twee risicocategorieën, die uitgebreid worden behandeld in paragraaf 4.6. Met consultant Cardano is aan de hand van scenario-analyse een strategisch risicokader vastgesteld over deze risico's. In de kwartaal-bijeenkomsten met de beleggingscommissie wordt hier specifiek aandacht aan besteed. De visitatie-commissie beoordeelt jaarlijks hoe het pensioenfonds omgaat met de risico's op langere termijn.

Het uitbestedingsrisico wordt beheerst door uitbestedingscontracten aan te gegaan met gerenommeerde partijen die in bezit zijn van een ISAE3402-verklaring. Voor de selectie van en monitoring op externe vermogensbeheerders wordt onder andere gebruik gemaakt van externe adviseurs. De risico's van de uitbesteding van IT en pensioenadministratie worden beheerst door middel van serviceniveau-overeenkomsten en -rapportages.

In 2012 is als onderdeel van de ABTN 2012 het financieel crisisplan vastgesteld. Elk jaar dient het crisisplan opnieuw beoordeeld te worden. Op grond van de brief van DNB en AFM is in 2013 extra aandacht geschonken aan de kwaliteit van het financiële crisisplan.

In 2014 is, als onderdeel van de optimalisatie van de administratieve organisatie en interne beheersing, een risicobeheersingsmatrix ontwikkeld, waarin risico's en beheersmaatregelen overzichtelijk en in samenhang in kaart zijn gebracht.

3.9 Toekomst pensioenfonds

Het aantal pensioenfondsen in Nederland daalt in een rap tempo. Veel pensioenfondsen bezinnen zich vanwege hun financiële situatie of vanwege de toenemende regeldruk op hun toekomst. DNB heeft kwetsbare pensioenfondsen gevraagd om de houdbaarheid van het bedrijfsmodel te analyseren en daarbij aandacht te besteden aan de risico's rondom het voortbestaan van het fonds, rondom de besturing, de uitvoeringskosten en de financiële opzet. Deze risico's zijn door het pensioenfonds geanalyseerd en het bestuur heeft, waar nodig, beheersingsmaatregelen getroffen.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft voorts diverse toekomstalternatieven de revue laten passeren, zoals zelfstandig voortbestaan, samenwerking of samengaan met andere pensioenfondsen, en overgang naar een verzekeraar. Daarbij zijn diverse triggers geformuleerd die aanleiding zouden kunnen zijn tot het nemen van actie. Triggers zijn bijvoorbeeld: het niet meer hebben van een werkgever, het oplopen van het kostenniveau, en het niet meer kunnen voorzien in geschikte bestuurders of geschikte medewerkers voor de uitvoeringsorganisatie.

Op dit moment meent het bestuur dat er geen reden is om de huidige situatie van een zelfstandig pensioenfonds te wijzigen, omdat het pensioenfonds in financieel en organisatorisch opzicht op orde is. De hiervoor vermelde risico's zullen evenwel regelmatig worden geanalyseerd en zo nodig worden aanvullende maatregelen genomen. Daarnaast heeft het bestuur nadrukkelijk oog voor nieuwe ontwikkelingen in de markt, zoals bijvoorbeeld het APF (algemeen pensioenfonds).

3.10 Vooruitzichten

Belangrijke thema's die in 2015 en volgende jaren voor het pensioenfonds spelen zijn:

Invoering van de individuele beschikbare premiereregeling

De per 1 januari 2015 van kracht zijnde individuele beschikbare premiereregeling dient uitgewerkt te worden in de administratie en in de fondsdocumenten, zoals pensioenreglement en startbrief. De communicatie uitingen dienen daaraan aangepast te worden.

Voorts zal in 2015 worden getracht, naast Maersk en Svitzer, ook Damco en wellicht andere tot de Maersk groep behorende bedrijven over te halen deze individuele beschikbare premiereregeling in te voeren.

Het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK) vanaf 1 januari 2015

De implementatie van de nieuwe wetgeving in het beleid van het fonds vergt een strakke planning, want er is een groot aantal zaken waarover een besluit genomen dient te worden.

Er zal onder meer getoetst dienen te worden of het huidige beleid van het pensioenfonds nog gehandhaafd kan worden. Op een aantal punten is duidelijk dat dit niet het geval is en dat aanpassing noodzakelijk is. Hierna volgt een globale opsomming van de zaken waarover besloten dient te worden.

- *Toeslagbeleid*

Het huidige beleid dient aangepast te worden, want het nFTK staat indexatie pas toe bij een beleidsdekkingsgraad (BDG) van 110% of hoger en stelt dat indexatie dan pas is toegestaan als toekomstbestendig kan worden geïndexeerd.

- *Premiebeleid*

Er zijn twee demping mogelijkheden, namelijk rente over maximaal tien jaar of op basis van verwacht rendement.

- *Kortingenbeleid*

Als het pensioenfonds een tekort heeft en binnen tien jaar (overgangstermijn twaalf jaar) kan het Vereist Eigen vermogen (VEV) niet bereikt worden, dan is korting noodzakelijk. Herstel dient tijdsevenredig plaats te vinden, dus kortingen dienen ook uitgesmeerd te worden. Het pensioenfonds dient te beslissen hoe lang de uitsmeerperiode is. De mate waarin, kan per fonds verschillen en zal mede afhankelijk zijn van de rijpheid van het fonds.

- *Beleggingsbeleid*

Vanwege de invoering van het nFTK spelen vier aanpassingen een rol:

1. Verduidelijking van de prudent person regel en de regels over beheerste en integere bedrijfsvoering en uitbesteding;
2. Vastlegging van de risicohouding op korte (VEV) en lange termijn (haalbaarheidstoets);
3. Mogelijke eenmalige vergroting van het risicoprofiel in een tekort ;
4. Aanpassing van de verklaring inzake beleggingsbeginselen (toevoegen van risicohouding en risicoprofiel).

- *Aanvangshaalbaarheidstoets*

Een belangrijk element van de invoering van het nFTK is de aanvangshaalbaarheidstoets en de haalbaarheidstoets. Deze haalbaarheidstoets is de vervanger van de continuïteitsanalyse en dient jaarlijks uitgevoerd te worden.

Begin juni 2015 worden de fondsen door DNB geïnformeerd over de wijze van rapportage aan DNB.

Het pensioenfonds dient drie ondergrenzen vast te stellen:

- ondergrens voor het verwacht pensioenresultaat vanuit de situatie dat precies aan de vereisten van het vereist eigen vermogen wordt voldaan;
- ondergrens voor het verwacht pensioenresultaat vanuit de feitelijke financiële positie;
- maximale afwijking van het pensioenresultaat in het slechtweersscenario.

Het pensioenfonds voert een aanvangshaalbaarheidstoets uit en rapporteert die uiterlijk 1 oktober 2015 aan DNB. Het pensioenfonds dient te laten zien dat bij de aanvangshaalbaarheidstoets wordt voldaan aan de genoemde ondergrenzen. Daarnaast dient het pensioenfonds te laten zien dat het

premiebeleid voldoende realistisch en haalbaar is en dat het pensioenfonds voldoende herstelcapaciteit heeft.

Om het proces te verankeren stelt het pensioenfonds procedures op voor de uitvoering, de vaststelling en verantwoording van de haalbaarheidstoets. Deze dienen in de ABTN opgenomen te worden.

Voor de berekening van de dekkinggraad wordt vanaf 1 januari 2015 gebruikgemaakt van de rentetermijnstructuur zoals van toepassing onder het nieuwe FTK. De nieuwe rentetermijnstructuur is gebaseerd op de UFR methodiek zonder drie-maandsmiddeling. Door toepassing van de nieuwe rentetermijnstructuur is de voorziening pensioenverplichtingen per 1 januari 2015 gestegen met circa € 33 miljoen. De aanwezige dekkinggraad komt volgens de nieuwe methode uit op 111,9%. De beleidsdekkinggraad onder het nFTK, berekend als het gemiddelde van de laatste twaalf maandelijkse dekkinggraden, komt per 1 januari 2015 uit op 111,3%. De dekkinggraad per 31 december 2014 is gebaseerd op het op dat moment geldende (oude) FTK. Tevens zijn de eisen ten aanzien van de berekening van het vereist eigen vermogen herzien. Met name als gevolg van een hogere vereiste buffer voor zakelijke waarden en kredietrisico is het vereist eigen vermogen met circa EUR 42 miljoen gestegen. De vereiste dekkinggraad komt hiermee uit op 116,1%.

AIFMD en EMIR

Per medio 2014 werden de effectuering verwacht van de *Alternative investment fund managers directive (AIFMD)* en de *European market infrastructure regulation (EMIR)*. Met de AIFMD worden de activiteiten van beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen voor het eerst op Europees niveau gereguleerd. De AIFMD heeft impact op investeringen in beleggingsfondsen. Het betreft dan beleggingsfondsen, zowel gevestigd in Europa als ook daar buiten, die in Nederland worden aangeboden en tot nu toe niet onder enig toezicht staan. Dit raakt het pensioenfonds mogelijk indirect via een verhoging van de kosten indien managers de kosten voor AIFMD willen doorbelasten. Getoetst zal worden of de externe beleggingsfondsen onder adequaat toezicht staan.

Het doel van EMIR is om de derivatenmarkt veiliger en transparanter te maken. EMIR heeft gevolgen voor de wijze waarop het onderpandbeheer op derivatenposities moet worden ingericht. In 2014 zijn de eerste stappen gezet en in 2015 zullen verdere stappen genomen worden om te voldoen aan deze nieuwe regelgeving. Pensioenfondsen zijn vrijgesteld van central clearing vereisten tot 1 augustus 2017.

Het bestuur is voornemens om deze uitdagingen in 2015 met voortvarendheid op te pakken en de marktontwikkelingen nauwlettend te volgen en het beleid daarop af te stemmen.

Rotterdam, 2 juni 2015

Het bestuur van Stichting Nedlloyd Pensioenfonds

4. Jaarrekening 2014

4.1 Balans per 31 december		toelichting	2014	2013
		(x € 1.000)		
Activa:				
Beleggingen:				
◦ Aandelen			266.391	256.359
◦ Indirect vastgoed			128.929	150.960
◦ Alternatieve beleggingen			105.552	92.957
◦ Credits			175.684	182.927
◦ Staatsobligaties			595.445	466.600
◦ Derivaten			62.518	9.340
Totaal beleggingen exclusief liquide middelen			1.334.519	1.159.144
◦ Liquide middelen	4.3	*	24.605	17.180
Totaal beleggingen inclusief liquide middelen			1.359.124	1.176.324
Herverzekerd deel technische voorzieningen	4.5.2		8.723	8.684
Overige activa	4.5.3		1.001	747
Totaal activa			1.368.848	1.185.755
Passiva:				
Reserves (inclusief stichtingskapitaal van 45 euro)		**	178.393	79.937
Technische voorzieningen	4.5.4	***	1.187.543	1.102.224
Overige passiva	4.5.5		2.911	3.594
Totaal passiva			1.368.848	1.185.755
Pensioenvermogen (= totaal activa - overige passiva)			1.365.937	1.182.161
Dekkingsgraad (= pensioenvermogen / technische voorziening)			115,0%	107,3%
* Mutatie liquide middelen is het kasstroomoverzicht	4.3		7.425	-9.584
** Mutatie reserves is het saldo van baten en lasten	4.2		98.456	24.976
Een alternatief verloop staat in de actuariële analyse	3.4		98.456	24.976
*** Van de technische voorzieningen is herverzekerd	4.5.2		8.723	8.684
**** Niet in de balans opgenomen verplichtingen	4.5.6		17.350	22.780

4.2 Staat van baten en lasten	toelichting	2014	2013
	<i>(x € 1.000)</i>		
Baten (+):			
Premiebijdragen	4.5.7	6.794	6.864
Netto beleggingsresultaat	4.5.1	246.447	5.994
Overige baten	4.5.8	339	437
Totaal baten		253.579	13.295
Lasten (-):			
Dotaties (-) en vrijval (+) technische voorzieningen:			
◦ Dotatie voor pensioenopbouw		-6.137	-5.196
◦ Dotatie voor toeslagen (indexatie)		-	-
◦ Vrijval voor pensioenuitkeringen		69.047	70.765
◦ Vrijval voor uitvoeringskosten		2.212	2.835
◦ Dotatie voor rentetoevoeging in verband met rekenrente		-5.708	-4.080
◦ Wijziging DNB-rentetermijnstructuur		-146.612	21.631
◦ Wijziging door waardeoverdrachten		-959	-162
◦ Verzwaring sterftegrondslagen		-564	-
◦ Wijziging door kanssystemen en overige mutaties		3.402	1.129
Totaal wijziging technische voorzieningen	4.5.4	-85.319	86.921
Pensioenuitkeringen	4.5.9	-69.322	-70.768
Saldo herverzekeringen	4.5.2	705	-1.561
Saldo waardeoverdrachten	4.5.10	1.038	142
Uitvoeringskosten pensioenen	4.5.11	-2.224	-2.252
Dotatie reorganisatievoorziening	4.5.11	-	-800
Totaal lasten		-155.123	11.681
Saldo van baten en lasten (+ = baten)		98.457	24.976

Het positieve saldo van baten en lasten 2014 is ten gunste gebracht van de reserves van het pensioenfonds.

4.3 Kasstroomoverzicht	2014	2013
	<i>(x € 1.000)</i>	
Liquide middelen* per 1 januari	17.180	26.764
Kasstroom uit pensioenactiviteiten:		
Ontvangen premies van werkgevers en werknemers	6.376	6.786
Ontvangen FVP-bijdragen	156	117
Ontvangen in verband met overdracht van rechten	1.075	501
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	801	759
Betaalde pensioenuitkeringen	-69.271	-70.758
Betaald in verband met overdracht van rechten	-37	-359
Betaalde premies herverzekering	-135	-128
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-2.894	-2.127
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	-63.930	-65.210
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten:		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	158.802	207.406
Aankopen beleggingen	-141.244	-197.863
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	55.498	47.599
Betaalde vermogensbeheerkosten eigen organisatie	-1.701	-1.516
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	71.355	55.626
Totaal mutaties liquide middelen	7.425	-9.584
Liquide middelen* per 31 december	24.605	17.180

* Liquide middelen bestaan uit: de ING-bankrekeningen, terugvorderbare Nederlandse dividendbelasting, en overlopende beleggingstransacties die binnen een maand zijn afgehandeld.

4.4 Toelichting behorende tot de jaarrekening

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de *Richtlijnen voor de jaarverslaggeving*. Het bestuur heeft op 2 juni 2015 de jaarrekening vastgesteld.

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

(a) Algemeen, schattingswijzigingen en presentatiewijzigingen

Alle bedragen zijn vermeld in euro's. Bedragen zijn afgerond, waardoor een totaalstelling van afgeronde bedragen miniem kan afwijken. Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op actuele waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

In dit jaarverslag zijn de volgende schattingswijzigingen en wijzigingen in presentatie doorgevoerd:

Wijzigingen in actuariële grondslagen:

- de grondslagen die het pensioenfonds hanteert bij de berekening van de premies en de technische voorzieningen zijn in verband met de stijging van de levensverwachting in 2014 aangepast; het effect op het resultaat en dekkingsgraad is niet significant.
- het beleid ten aanzien van de uitvoeringskosten binnen de technische voorziening is gewijzigd. De opslag bestaat niet langer uit een vast percentage (3,25%) van de technische voorziening maar wordt separaat gedoteerd ter dekking van de werkelijke uitvoeringskosten. De voorziening voor uitvoeringskosten is onderdeel van de technische voorzieningen. Het effect op het resultaat en dekkingsgraad is niet significant.

Presentatiewijzigingen:

- de toerekening van kosten aan pensioenbeheer en vermogensbeheer is gewijzigd. De aanpassing heeft geen effect op het resultaat en dekkingsgraad.

(b) Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

(c) Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt

voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Hierdoor kan sprake zijn van een post *nog af te wikkelen transacties*, die wordt verantwoord onder de liquide middelen.

(d) Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

(d) Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

(e) Waardeveranderingen beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsresultaten in de rekening van baten en lasten opgenomen.

(f) Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Het pensioenfonds heeft in directe zin alleen te maken met de Amerikaanse dollar, omdat andere valuta binnen beleggingsfondsen worden omgerekend. De koers op 31 december 2014 was USD 1,21 (31 december 2013: USD 1,38).

(g) Beleggingen

Beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Per beleggingscategorie is dit als volgt:

- Aandelen en beursgenoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de beurskoers per balansdatum. Niet-beursgenoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen de marktwaarde, zoals de beheerder die heeft afgegeven.
- Beleggingen in vastgoedfondsen zijn gewaardeerd tegen de beurskoers of – als die er niet is – tegen het evenredige deel van de netto vermogenswaarde van het vastgoedfonds waartoe het pensioenfonds gerechtigd is, zoals de beheerder die heeft afgegeven.
- Belangen in alternatieve beleggingen zijn gewaardeerd tegen geschatte marktwaarde, zoals de beheerder die heeft afgegeven. Deze wordt bepaald op basis van internationale richtlijnen van de sector, waaronder die van de European Private Equity & Venture Capital Association (EVCA).
- Obligaties zijn gewaardeerd tegen de beurskoers per balansdatum, onder toevoeging van de lopende rente. Niet-beursgenoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen de marktwaarde, zoals de beheerder die heeft afgegeven.
- Hypothecaire leningen zijn gewaardeerd op basis van de geschatte toekomstige kasstromen (rente en aflossingen), contant gemaakt tegen de geldende markrente en rekening houdend met het risicoprofiel (kredietrisico) en de looptijd, onder aftrek van het gespaarde deel.
- Derivaten worden gewaardeerd tegen de relevante marktnotering of – als die er niet is – met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen.

(h) Herverzekeringen

Herverzekeringscontracten worden opgenomen voor de actuariel bepaalde contante waarde van de herverzekerde aanspraken, berekend volgens de grondslagen van de technische voorzieningen, exclusief de opslag voor excasso- en administratiekosten.

(i) Overige activa

Overige activa bestaat uit de materiële vaste activa van het pensioenfonds, vorderingen en overlopende posten (behalve terugvorderbare Nederlandse dividendbelasting en beleggingstransacties die binnen een maand zijn afgehandeld). De eerste waardering van vorderingen en overlopende activa is tegen reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen; bij materiële vaste activa onder aftrek van de lineaire afschrijving.

(j) Technische voorzieningen (pensioenvoorzieningen)

De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van de toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van prudente grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen. De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen:

- De contante waarde wordt berekend op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur van 31 december 2014.
- De grondslagen die het pensioenfonds hanteert bij de berekening van de premies en de technische voorzieningen zijn in verband met de stijging van de levensverwachting in 2014 aangepast. Voor de sterftcijfers wordt de nieuwe Prognosetafel AG 2014 van het Actuarieel Genootschap gehanteerd, waarbij rekening is gehouden met de ervaringssterfte van het pensioenfonds op basis van het Towers Watson ervaringssterftemodel 2014.
- Er wordt een onbepaald partnersysteem gehanteerd; voor iedere deelnemer wordt het partnerpensioen verzekerd, ongeacht de vraag of er daadwerkelijk een partner is (na pensioenleeftijd geldt een bepaald partnersysteem).
- Voor de berekening van het partnerpensioen wordt uitgegaan van een vast leeftijdsverschil: de partner van de man is drie jaar jonger en die van de vrouw is drie jaar ouder.
- Het beleid ten aanzien van de kostenvoorziening is in 2014 aangepast om deze toekomstbestendig te maken. Een voorziening voor uitvoeringskosten ter dekking van (toekomstige) administratie- en excassokosten maakt deel uit van de technische voorzieningen.

(k) Overige passiva

Overige passiva bestaat uit schulden en overlopende posten (behalve beleggingstransacties die binnen een maand zijn afgehandeld). De eerste waardering van schulden en overlopende passiva is tegen reële waarde. Na de eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs.

(l) Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit beleggingsactiviteiten en pensioenuitvoeringsactiviteiten.

De liquide middelen bestaan uit de ING-bankrekeningen, terugvorderbare Nederlandse dividendbelasting, en overlopende beleggingstransacties die binnen een maand zijn afgehandeld.

4.5 Toelichting op balans en staat van baten en lasten

4.5.1a Beleggingen	2014	2013	Mutaties *	Resultaat	Rendement 2014		
					Behaald	Benchmark	Outperf.
(x € 1.000)							
Aandelen Europa	80.399	80.518	-8.427	8.308	10,8%	6,8%	4,0%
Aandelen Verenigde Staten	126.855	118.460	-20.893	29.288	26,0%	28,3%	-2,3%
Aandelen opkomende markten	59.137	57.382	-3.687	5.442	9,3%	11,4%	-2,1%
Aandelen	266.391	256.359	-33.006	43.038	17,2%	17,4%	-0,2%
Indirect vastgoed	128.929	150.960	-29.203	7.172	5,8%	4,2%	1,6%
Private equity	105.482	92.243	-13.856	27.094	31,6%	6,2%	25,4%
Hedge funds	70	714	-648	4	-1,8%	0,0%	-1,8%
Alternatieve beleggingen	105.552	92.957	-14.503	27.098	31,5%	6,2%	25,3%
Credits multi strategy	154.344	161.485	-4.784	-2.357	-1,5%	0,0%	-1,5%
Hypothecaire leningen	9.068	9.397	-1.005	676	8,3%	2,3%	6,0%
Microfinance	12.272	12.046	-0	226	1,9%	2,3%	-0,4%
Credits	175.684	182.927	-5.788	-1.455	-0,8%	0,3%	-1,2%
Returnportefeuille	676.556	683.203	-82.501	75.853	11,7%	7,5%	4,2%
Staatsobligaties	595.445	466.600	21.211	107.633	23,4%	23,4%	0,0%
Swaptions	62.518	9.340	-11.340	64.518			
Liquide middelen	24.605	17.180	7.282	143			
Risicomanagementportefeuille	682.568	493.121	17.153	172.294	35,3%	35,3%	0,0%
Uitvoeringskosten beleggingen pensioenfonds			1.701	-1.701			
Beleggingen incl. liquide middelen	1.359.124	1.176.324	-63.647	246.447	21,8%	19,3%	2,5%

* Mutaties = aankopen + gefactureerde kosten - verkopen - inkomsten (zoals dividend)

De waarde van de beleggingen inclusief liquide middelen bedraagt eind 2014 € 1.359 miljoen (2013: € 1.176 miljoen). Er is een positief netto beleggingsresultaat behaald van € 246 miljoen (2013: € 6 miljoen), hetgeen een totaalrendement van 21,8% betekent. Er zijn geen aandelen uitgeleend (security lending).

Voor de aansturing zijn de beleggingen verdeeld in twee portefeuilles. De returnportefeuille heeft als doel een rendement te halen boven de door het bestuur vastgestelde strategische benchmark. De risicomanagementportefeuille heeft als doel om de renteblootstelling (duratie) van de pensioenverplichtingen te matchen met de beleggingen. Daarnaast worden in deze portefeuille alle beleggingen opgenomen die als doel hebben het risico van het fonds strategisch te verlagen.

Returnportefeuille

De waarde van de returnportefeuille is € 677 miljoen. Er is een positief resultaat behaald van € 76 miljoen (11,7%), wat met name te danken is aan Amerikaanse aandelen (€ 29 miljoen) en private equity beleggingen (€ 27 miljoen). De categorie *hedge funds* is in 2013 nagenoeg afgebouwd. Gezien het relatief kleine belang in *hedge funds* werd besloten dat de diversificatievoordelen binnen de returnportefeuille niet opwogen tegen de hoge kosten, de complexe en minder transparante beleggingsstrategieën die *hedge funds* gebruiken, alsook het reputatierisico dat zo'n portefeuille met zich meebrengt.

Risicomanagementportefeuille

De waarde van de risicomanagementportefeuille is eind 2014 € 683 miljoen. De portefeuille bestaat grotendeels uit eurostaatsobligaties. Het resultaat op staatsobligaties bedraagt € 108 miljoen of 23,4% in 2014. Tabel 4.6h toont de landen met de grootste beleggingen.

De *renteswaptions* in deze portefeuille beogen te bereiken dat de renteblootstelling van de beleggingen ongeveer gelijk is aan de renteblootstelling van de verplichtingen. Door de dalende rente in 2014 is het totaalrendement van de Risicomanagementportefeuille 35,3%.

Liquide middelen

De post *liquide middelen* betreft de ING-bankrekeningen, terugvorderbare Nederlandse dividendbelasting en overlopende beleggingstransacties die binnen een maand zijn afgehandeld. In de aansturing vallen de *liquide middelen* onder de Risicomanagementportefeuille. Liquiditeiten die externe vermogensbeheerders aanhouden, maken onderdeel uit van de betreffende beleggingscategorie.

Verloop

In onderstaande tabellen staat het verloop van de beleggingen nader uitgesplitst. De kolom *Mutaties* in de vorige tabel is uitgesplitst in: aankopen, verkopen en directe opbrengsten. De kolom *Resultaat* in de vorige tabel (exclusief *liquide middelen* en *uitvoeringskosten beleggingen pensioenfonds*) is uitgesplitst in: directe opbrengsten (dividend en rente) en indirecte opbrengsten.

4.5.1b Verloop 2014	Stand 2013	Aankopen 2014	Verkopen 2014	Indirecte opbr. 2014	Stand 2014	Directe opbr. 2014
(x € 1.000)						
Aandelen	256.359	21.047	-52.119	41.104	266.391	1.934
Indirect vastgoed	150.960	30.973	-40.046	-12.958	128.929	20.130
Alternatieve beleggingen	92.957	16.647	-11.035	6.983	105.552	20.115
Credits	182.927	-	-5.363	-1.880	175.684	425
Staatsobligaties	466.600	54.987	-21.215	95.072	595.445	12.561
Derivaten	9.340	17.590	-28.930	64.518	62.518	-
Beleggingen excl. liquide middelen	1.159.144	141.244	-158.708	192.839	1.334.519	55.165

4.5.1b Verloop 2013	Stand 2012	Aankopen 2013	Verkopen 2013	Indirecte opbr. 2013	Stand 2013	Directe opbr. 2013
(x € 1.000)						
Aandelen	230.718	44.379	-59.689	40.952	256.359	1.309
Indirect vastgoed	168.076	-	-	-17.117	150.960	13.841
Alternatieve beleggingen	116.459	11.598	-27.402	-7.698	92.957	15.836
Credits	135.819	50.000	-6.009	3.117	182.927	27
Staatsobligaties	505.861	63.196	-69.944	-32.513	466.600	14.134
Derivaten	50.502	28.691	-45.972	-23.880	9.340	-489
Beleggingen excl. liquide middelen	1.207.435	197.863	-209.016	-37.139	1.159.144	44.658

Waarderingsmethoden

Zoals vermeld in paragraaf 4.4 *Grondslagen* worden de beleggingen gewaardeerd tegen reële waarde per balansdatum. De beleggingen kunnen daarbij worden ingedeeld naar drie waarderingsniveaus:

- Niveau 1: Direct waarneembare marktnoteringen in een actieve markt
- Niveau 2: Waarderingsmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata
- Niveau 3: Waarderingsmodellen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata

4.5.1c Waardering	2014				2013			
	Totaal	niveau 1	niveau 2	niveau 3	Totaal	niveau 1	niveau 2	niveau 3
(x € 1.000)								
Aandelen	266.391	266.391	-	-	256.359	256.359	-	-
Indirect vastgoed	128.929	-	-	128.929	150.960	-	-	150.960
Alternatieve beleggingen	105.552	-	-	105.552	92.957	-	-	92.957
Credits	175.684	154.344	12.272	9.068	182.927	161.485	12.046	9.397
Staatsobligaties	595.445	595.445	-	-	466.600	466.600	-	-
Derivaten	62.518	-	62.518	-	9.340	-	9.340	-
Beleggingen excl. liq. middelen	1.334.519	1.016.179	74.791	243.549	1.159.144	884.444	21.387	253.313

Voor de meerderheid van de beleggingen is sprake van objectieve marktnoteringen. Bepaalde beleggingen zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van waarderingmodellen en -technieken:

- In geval van *indirect vastgoed* en *alternatieve beleggingen* wordt de waarde overgenomen van de al dan niet gecontroleerde rapportages van de vermogensbeheerders.
- In geval van *hypothecaire leningen* wordt de waarde bepaald op basis van door bemiddeling van WM Company verkregen marktrentes en de resterende looptijd van de leningen;
- In geval van derivaten wordt gebruik gemaakt van in de markt beschikbare rentecurves ter bepaling van de waarde.
- Voor overige niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt voor de discontering de rentetermijnstructuur voor risicovrije staatsobligaties verhoogd met een kredietopslag ter bepaling van de reële waarde.

4.5.1d Derivaten	Expiratie	Onderliggend	Reële waarde activa	Reële waarde passiva
(x € 1.000)				
<i>Swaptions</i>				
3y10y Receiver 2,77%	21-2-2017	92.000.000	14.375	-
2Y10Y Receiver 2%	8-4-2016	133.000.000	12.920	-
3y15y Receiver 2,94%	24-2-2017	12.000.000	2.568	-
3y20y Receiver 2,613%	4-4-2016	11.000.000	2.302	-
3y30y Receiver 2,88%	24-2-2017	52.000.000	16.591	-
3y30y Receiver 2,59%	4-4-2016	53.000.000	13.761	-
2014		353.000.000	62.518	-
<i>Swaptions</i>				
1y10y Receiver 1,825%	8-4-2014	130.000.000	142	-
2y10y Receiver 79mln 2,073%	8-4-2015	79.000.000	939	-
3y10y Receiver 2,31%	8-4-2016	133.000.000	2.757	-
1y20y Receiver 2,38%	4-4-2014	42.000.000	85	-
1y30y Receiver 26mln 2,418%	4-4-2014	26.000.000	81	-
2y20y Receiver 2,503%	7-4-2015	42.000.000	879	-
2y30y Receiver 2,508%	7-4-2015	51.000.000	1.471	-
3y20y Receiver 2,613%	4-4-2016	11.000.000	394	-
3y30y Receiver 2,59%	4-4-2016	53.000.000	2.593	-
2013		567.000.000	9.340	-

Voor rentederivaten (swaptions) is per 31 december 2014 voor een waarde van € 62,3 miljoen aan staatsobligaties met een rating Aaa en Aa1 als onderpand ontvangen.

4.5.2 Herverzekeringen	2014	2013
	<i>(x € 1.000)</i>	
Balans (zowel aan activa- als passivazijde):		
Herverzekerd deel technische voorzieningen per 1 januari	8.684	10.876
Herverzekerd deel technische voorzieningen per 31 december	8.723	8.684
Baten (+) en lasten (-):		
Mutatie herverzekerd deel technische voorzieningen	39	-2.192
Ontvangen uitkeringen herverzekering	801	759
Betaalde premie overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico	-135	-128
Saldo herverzekeringen	705	-1.561

In het verleden zijn door (rechts)voorgangers van Koninklijke Nedlloyd N.V. pensioenaanspraken ondergebracht bij levensverzekeringsmaatschappijen. Deze pensioenaanspraken zijn niet aan het pensioenfonds overgedragen en staan derhalve als een bezit op de balans van het pensioenfonds. Dit betreft in feite een herverzekerd deel van de technische voorzieningen. Een deel van deze aanspraken is in oktober 2013 rechtstreeks overgedragen aan de betreffende deelnemers, waardoor deze aanspraken in 2013 met € 2,2 miljoen zijn gedaald naar € 8,7 miljoen.

Het pensioenfonds heeft met ElipseLife N.V. een contract afgesloten voor de herverzekering van de overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's met betrekking tot de actieve deelnemers. Dit betekent dat de totale schade voor het fonds als gevolg van overlijden en arbeidsongeschiktheid in enig jaar, voor zover het actieve deelnemers betreft, voor het deel dat een eigen behoud te boven gaat van € 1,4 miljoen (2013: € 1,4 miljoen) voor rekening van de herverzekeraar komt. Er is geen winstdelingsclausule. De premie in 2014 bedroeg € 0,1 miljoen (2013: € 0,1 miljoen).

4.5.3 Overige activa	2014	2013
	<i>(x € 1.000)</i>	
Inventaris	39	67
Te vorderen premies werkgevers	805	387
Overige vorderingen	105	163
Overlopende activa	52	129
Totaal overige activa	1.001	747

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd die minder dan één jaar is.

4.5.4a Technische voorzieningen	2014	2013
	(x € 1.000)	
Stand technische voorzieningen per 1 januari	1.102.224	1.189.145
Mutaties:		
Dotatie voor pensioenopbouw	5.977	5.196
Dotatie voor toeslagen (indexatie)	-	-
Vrijval voor pensioenuitkeringen	-69.078	-70.765
Vrijval voor uitvoeringskosten	-2.212	-2.835
Dotatie voor rentetoevoeging in verband met rekenrente	5.708	4.080
Wijziging DNB-rentetermijnstructuur	146.612	-21.631
Wijziging door waardeoverdrachten	990	162
Dotatie voor lang- en kortleven	18.703	19.895
Dotatie voor aanvang partner- en wezenpensioen	9.046	11.535
Vrijval door sterfte	-30.562	-31.130
Wijziging sterftegrondslagen	564	-
Overige mutaties	-429	-1.429
Totaal mutaties	85.319	-86.921
Stand technische voorzieningen per 31 december	1.187.543	1.102.224

De technische voorzieningen zijn in 2014 gestegen met € 85 miljoen naar € 1.188 miljoen. Alle mutaties staan in bovenstaande tabel opgesomd. De belangrijkste worden nader toegelicht:

- Dotatie voor pensioenopbouw: + € 6,0 miljoen (2013: € 5,2 miljoen). Dit is het actuarieel berekende effect op de technische voorzieningen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale pensioenrechten. Hierin is begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.
- Onttrekking voor pensioenuitkeringen: - € 69,1 miljoen (2013: - € 70,8 miljoen). De verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de technische voorzieningen. De afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenuitkeringen in de verslagperiode.
- Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten: - € 2,2 miljoen (2013: - € 2,8 miljoen). Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening uitvoeringskosten als onderdeel van de technische voorzieningen. De € 2,2 miljoen die vrijkomt uit de voorziening is ten behoeve van de financiering van de kosten in de verslagperiode.
- Dotatie voor rentetoevoeging: + € 5,7 miljoen (2013: € 4,0 miljoen). De pensioenverplichtingen per 1 januari 2014 zijn opgerent met de benodigde interest op basis van 0,379% éénjaars rente (2013: 0,351%). De dotatie is inclusief de oprenting van de voorziening uitvoeringskosten met € 1,9 miljoen.
- Dotatie voor wijziging marktrente: € 146,6 miljoen (2013: - € 21,6 miljoen). Door de gedaalde marktrente, worden de technische voorzieningen eind 2014 € 146,6 miljoen verhoogd. De rentetermijnstructuur komt overeen met een constante rekenrente van 1,6% (2013: 2,5%).
- De andere posten zijn tezamen - € 1,9 miljoen (2013: - € 1,0 miljoen) en betreffen met name dotaties en vrijval vanwege waardeoverdrachten en kanssystemen (sterfte en arbeidsongeschiktheid).

In onderstaande tabellen is de technische voorziening ingedeeld naar categorieën van deelnemers en componenten.

4.5.4b Voorzieningen naar deelnemers	2014	in %	2013	in %
(x € 1.000)				
Actieve deelnemers	86.735	7%	66.730	7%
Slapers	260.943	22%	222.542	21%
Gepensioneerden	839.865	71%	812.952	73%
Bruto technische voorzieningen	1.187.543	100%	1.102.224	100%

4.5.4c Voorzieningen naar component	2014	2013
(x € 1.000)		
Technische voorziening (excl. uitvoeringskosten)	1.152.750	1.067.529
Voorziening uitvoeringskosten	34.793	34.695
Bruto technische voorzieningen	1.187.543	1.102.224

Wijziging actuariële uitgangspunten - sterftegrondslagen

De grondslagen die het pensioenfonds hanteert bij de berekening van de premies en de technische voorzieningen zijn in verband met de stijging van de levensverwachting eind 2014 aangepast. Voor de sterftecijfers wordt de nieuwe Prognosetafel AG 2014 van het Actuariel Genootschap toegepast, waarbij rekening is gehouden met de ervaringssterfte van het pensioenfonds op basis van het Towers Watson ervaringssterfmodel 2014. Toepassing van deze prognosetafels en fondsspecifieke ervaringssterfte leidde tot een verzwaring van de technische voorzieningen met € 564.000 in 2014.

Wijziging actuariële uitgangspunten - beleid uitvoeringskosten:

Een deel van de technische voorzieningen bestaat uit de dekking van toekomstige uitvoeringskosten (administratie- en excassokosten). In voorgaande jaren werd hiervoor een opslag van 3,25% van de technische voorziening gehanteerd. Het beleid ten aanzien van de voorziening uitvoeringskosten is in 2014 aangepast teneinde deze toekomstbestendig te maken. De voorziening uitvoeringskosten is per 1 januari 2014 gelijk gesteld aan het op dat moment in de technische voorziening aanwezige bedrag (€ 34,7 miljoen). Jaarlijks wordt aan de voorziening uitvoeringskosten gedoteerd (opslagen in premie en rendementopslag) en onttrokken (de werkelijke uitvoeringskosten exclusief vermogensbeheer). De voorziening uitvoeringskosten als onderdeel van de technische voorzieningen bedraagt € 34,8 miljoen per 31 december 2014 (2013: € 34,7 miljoen).

Het effect van wijzigingen in actuariële uitgangspunten wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de uitgangspunten worden herzien.

4.5.4d Voorziening uitvoeringskosten	2014	2013
(x € 1.000)		
Stand 1 januari	34.695	37.430
Dotatie toekomstige kosten in premie	177	-
Dotatie doorlopende kosten in premie	260	-
Dotatie rendement	1.873	-
Ontrekking werkelijke uitvoeringskosten	-2.224	-2.252
Overige mutaties	12	-483
Stand 31 december	34.793	34.695

Korte beschrijving van de pensioenregeling

Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een premie-overeenkomst. De pensioenregeling wordt gekenmerkt als een collectief beschikbare premieregeling met een pensioenleeftijd van 65 jaar (Reglement 2006), waarbij de beschikbare premie na ontvangst wordt omgezet in pensioenaanspraken. De pensioengrondslag is gelijk aan het vaste bruto jaarsalaris inclusief vakantiegeld en vaste dertiende betaling onder aftrek van een franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld. Tevens bestaat er recht op partner- en wezenpensioen.

Deelname aan de regeling is mogelijk vanaf het moment van indiensttreding. Jaarlijks beslist het bestuur van het pensioenfonds of en de mate waarin aan de opgebouwde aanspraken en ingegane pensioenen toeslagen worden verleend. Meer details staan in paragraaf 5.8.

Toeslagbeleid

De toeslag op de pensioenaanspraken wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het pensioenfonds. De ambitie is om jaarlijks de pensioenaanspraken aan te passen aan de prijsindex (tot en met 2012 was dit de loonindex). Er is geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst zal worden geïndexeerd. Het pensioenfonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen. Toeslag wordt uit toekomstige overrendementen gefinancierd.

Het bestuur heeft eind 2014 besloten per 1 januari 2015 geen toeslag op de tot en met 31 december 2014 opgebouwde pensioenaanspraken te verlenen (2013: 0%). De stijging van de prijsindex van oktober 2013 tot oktober 2014 was 1,1%. Bij de bepaling van de technische voorziening eind 2014 is met de toeslag van 0% per 1 januari 2015 rekening gehouden.

In onderstaande tabel staan de toeslagen van de afgelopen tien jaar.

4.5.4e Inflatie en Indexatie afgelopen 10 jaar					Verleende Indexatie *	Verschil
Datum	Periode	CBS-index	Berekening	Uitkomst		
1-4-2005	jan - jan	loonstijging:	112,8 / 111,9 =	0,8%	2,7%	1,9%
1-4-2006	jan - jan	loonstijging:	114,5 / 112,8 =	1,5%	2,5%	1,0%
1-4-2007	jan - jan	loonstijging:	116,5 / 114,5 =	1,7%	3,0%	1,3%
1-4-2008	jan - jan	loonstijging:	119,5 / 116,5 =	2,6%	3,3%	0,7%
1-1-2009	okt - okt	loonstijging:	122,5 / 119,5 =	2,5%	0,0% **	-2,5%
1-1-2010	okt - okt	loonstijging:	125,6 / 122,5 =	2,5%	2,0%	-0,5%
1-1-2011	okt - okt	loonstijging:	126,4 / 125,6 =	0,6%	0,0%	-0,6%
1-1-2012	okt - okt	loonstijging:	128,4 / 126,4 =	1,6%	0,0%	-1,6%
1-1-2013	okt - okt	loonstijging:	130,7 / 128,4 =	1,8%	0,0%	-1,8%
1-1-2014	okt - okt	prijsstijging:	115,1 / 113,4 =	1,6%	0,0%	-1,6%
1-1-2015	okt - okt	prijsstijging:	116,3 / 115,1 =	1,1%	0,0%	-1,1%

* Indexatie wordt berekend over de opgebouwde rechten per 31 december van het voorafgaande jaar.

** In januari 2009 is eenmalig 2,5% van het jaarinkomen van de gepensioneerde uitgekeerd.

4.5.5 Overige passiva	2014	2013
(x € 1.000)		
Reorganisatievoorziening	92	800
Schulden aan deelnemers	217	166
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.443	1.565
Overige schulden	526	197
Overlopende passiva	634	866
Totaal overige passiva	2.911	3.594

De post *reorganisatievoorziening* wordt nader toegelicht in paragraaf 4.5.11 Uitvoeringskosten. De post *belastingen* betreft nog af te dragen loonbelasting over de pensioenuitkeringen in december. De post *overlopende passiva* bestaat uit nog te ontvangen facturen van vermogensbeheerders over het vierde kwartaal en andere nog te ontvangen facturen (zoals accountantskosten).

4.5.6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen	2014	2013
(x € 1.000)		
Stortingsverplichtingen private equity	16.811	22.110
Huur kantoorruimte tot en met juni 2017	400	560
Lease auto's	139	110
Totaal niet in de balans opgenomen verplichtingen	17.350	22.780

Bij *private equity* is er een resterende stortingsverplichting van € 16,8 miljoen voor in het verleden aangegane verplichtingen tot beleggingen in beleggingsfondsen. Vanwege de aard van deze verplichtingen is er geen exacte looptijd afgesproken.

Het pensioenfonds heeft een huurovereenkomst afgesloten in verband met de huur van kantoorruimte die loopt tot en met juni 2017. De jaarlijkse huurprijs bedraagt circa € 160.000. Derhalve bedraagt de totale verplichting voor de resterende looptijd ongeveer € 400.000.

4.5.7a Premiebijdragen	2014	2013
(x € 1.000)		
Werkgeversgedeelte	6.697	6.740
Werknemersgedeelte	96	124
Totaal premiebijdragen	6.794	6.864

Het werkgeversgedeelte van de premiebijdrage is gebaseerd op de premiestaffels in het pensioenreglement verhoogd met de in de ABTN vermelde opslagen. Conform de in artikel 129 van de Pensioenwet beschreven voorwaarden is het niet toegestaan om een lagere premie te ontvangen dan de (gedempte) kostendekkende premie.

4.5.7b Premies volgens Pensioenwet artikel 130	2014	2013
	(x € 1.000)	
Actuariel benodigde koopsom	5.593	5.175
Opslag vereist eigen vermogen	738	668
Opslag uitvoeringskosten	224	536
Zuivere kostendekkende premie	6.555	6.379
Gedempte kostendekkende premie	7.144	6.747

Bovenstaande tabel toont de kostendekkende premies. Het verschil tussen de twee kostendekkende premies wordt veroorzaakt door het verschil in rekenrente en solvabiliteitsopslag:

- De gedempte kostendekkende premie wordt gebaseerd op de rentevoet die behoort bij de duratie van 25 jaar uit de FTK-rentetermijnstructuur (van DNB) per 30 september van het voorafgaande jaar. Voor 2014 is deze gehanteerde rente 2,785%. Doordat de werkelijke rentecurve vanaf een looptijd van 22 jaar eind 2013 hoger is dan de gedempte disconteringsvoet, is de gedempte kostendekkende premie hoger dan de zuiver kostendekkende premie.
- De solvabiliteitsopslag is bij de feitelijke premie 10%. Bij de zuivere kostendekkende premie en de gedempte kostendekkende premie is de solvabiliteitsopslag gelijk aan het percentage van het vereist eigen vermogen 13,2% (2013: 12,9%).

4.5.8 Overige baten	2014	2013
	(x € 1.000)	
Diverse baten / Posten voorgaand boekjaar	172	311
FVP-bijdragen	156	117
Diverse rentebaten	11	9
Totaal overige baten	339	437

Uit voorgaande boekjaren is in 2013 een btw-teruggave ontvangen van € 0,25 miljoen.

Van de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP) wordt een bijdrage ontvangen ten behoeve van de voortzetting van de pensioenopbouw van werkeloze ex-werknemers van 40 jaar en ouder. Met ingang van 1 januari 2011 kunnen geen nieuwe aanvragen meer worden ingediend.

4.5.9 Pensioenuitkeringen	2014	2013
	(x € 1.000)	
Ouderdomspensioen	-48.391	-49.620
Partnerpensioen	-20.495	-20.688
Wezenpensioen	-63	-70
Invalideitpensioen	-260	-256
Afkopen	-40	-69
Eenmalige uitkeringen bij overlijden	-73	-65
Totaal pensioenuitkeringen	-69.322	-70.768

De gevolgen van de uitruil van pensioenaanspraken zijn actuariel neutraal en worden niet via de *staat van baten en lasten* verwerkt. De afkoopgrens wordt jaarlijks wettelijk vastgesteld.

De post *afkopen* betreft de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 458,06 (2013: € 451,20) per jaar, overeenkomstig artikel 66 van de Pensioenwet. De toeslag op de uitkeringen per 1 januari 2014 zoals vastgesteld door het bestuur bedraagt 0,0% (2013: 0,0%).

4.5.10 Saldo waardeoverdrachten	2014	2013
(x € 1.000)		
Inkomende waardeoverdrachten	1.075	501
Uitgaande waardeoverdrachten	-37	-359
Totaal saldo waardeoverdrachten	1.038	142

Het *saldo waardeoverdrachten* betreft het saldo van de ontvangst en overdracht van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van nieuwe respectievelijk vertrekkende deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de inkoop van pensioenaanspraken. De overdracht van koopsommen gebeurt aan het pensioenfonds of de pensioenverzekeraar van de nieuwe werkgever. In 2014 is per saldo € 1 miljoen aan waardeoverdrachten ontvangen (in 2013 is per saldo € 0,1 miljoen ontvangen).

4.5.11 Uitvoeringskosten	2014	Pensioen- beheer	Vermogens- beheer	2013
(x € 1.000)				
Personeelskosten	1.641	729	913	1.714
Huisvestingskosten	306	153	153	388
Advieskosten	465	197	269	480
Accountantskosten	55	28	27	90
Automatiseringskosten	74	58	17	264
Communicatiekosten	195	195	-	248
Kosten organen pensioenfonds	369	184	184	336
Kosten uitbesteding pensioenadministratie	516	516	-	-
Overige algemene kosten	303	165	139	248
Uitvoeringskosten pensioenfondsorganisatie	3.925			3.768
<i>waarvan Pensioenbeheer</i>		2.224		2.252
<i>waarvan Vermogensbeheer</i>			1.701	1.516

De uitvoeringskosten van de pensioenfondsorganisatie zijn € 3,9 miljoen (2013: € 3,8 miljoen), waarvan € 1,7 miljoen (2013: € 1,5 miljoen) is toegerekend aan vermogensbeheer; deze kosten zijn ten laste gebracht van het rendement (in tabel 4.5.1a). Er zijn binnen de totale uitvoeringskosten geen kosten opgenomen van externe vermogensbeheerders. Voor zover zij facturen hebben gestuurd, zijn deze rechtstreeks ten laste geboekt van het resultaat op hun beleggingen, zodat een consistent beeld is behouden met de vermogensbeheerders die hun kosten rechtstreeks ten laste van het belegd vermogen hebben gebracht.

In 2014 is de toerekening van kosten aan pensioenbeheer en vermogensbeheer gewijzigd. Bepaalde kostencategorieën die niet eenduidig kunnen worden toegerekend aan ofwel pensioenbeheer ofwel vermogensbeheer worden op 50/50 basis verdeeld.

In paragraaf 3.5 wordt een integraal beeld getoond van alle kosten van vermogensbeheer en worden de kosten uitgedrukt in de drie kengetallen zoals de Pensioenfederatie die voorschrijft.

Het personeelbestand is gedaald van 12,4 voltijdseenheden eind 2013 naar 8,1 voltijdseenheden eind 2014, als gevolg van de uitbesteding van de pensioenadministratie.

Reorganisatie

In 2013 is besloten om per 1 januari 2014 de pensioenafdeling van 3,6 voltijdseenheden uit te besteden aan Aon Hewitt. Hiermee gaan eenmalige reorganisatiekosten gepaard van in totaal € 0,8 miljoen, die in 2013 zijn verantwoord. Ze staan apart opgenomen in de *staat van baten en lasten* en maken derhalve geen onderdeel uit van de reguliere uitvoeringskosten. Omdat deze kosten pas in 2014 worden uitgegeven, is een reorganisatievoorziening opgenomen op de balans ultimo 2013 ter waarde van € 0,8 miljoen, onder de *overige passiva* (paragraaf 4.5.5). Per 31 december 2014 bedraagt de resterende reorganisatievoorziening € 0,1 miljoen.

Verbonden partijen

Het pensioenfonds, de aangesloten ondernemingen (zoals die zijn vermeld aan het begin van hoofdstuk 2) en de bestuurders van het pensioenfonds zijn verbonden partijen. Per 1 januari 2008 is tussen de aangesloten ondernemingen en het pensioenfonds een uitvoeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 23 van de Pensioenwet van kracht. Deze overeenkomst liep tot 1 januari 2012. De oude overeenkomst (Damco Netherlands B.V. en Damco International B.V.) loopt door totdat overeenstemming is bereikt over een nieuwe. Per 1 januari 2015 zijn de aangesloten werkgevers Maersk Line Netherlands B.V., Maersk Ship Management B.V., Star Container Services B.V., Svitzer Amsterdam B.V., Svitzer Salvage B.V. en Port Towage Amsterdam B.V. een nieuwe individueel beschikbare premieregeling met het pensioenfonds aangegaan.

De bestuurders van het pensioenfonds ontvingen een vaste vergoeding van gemiddeld € 26.500 bruto per jaar (2013: € 21.000). De stijging komt door een verhoging van de vacatiegelden per 1 januari 2014. De voorzitter van het bestuur ontving in 2014 een vergoeding van € 30.000, leden van het dagelijks bestuur € 27.500 en de overige bestuursleden € 25.000. De leden van het verantwoordingsorgaan ontvingen per vergaderdag een vacatiegeld van € 445 (2013: € 445). De leden van de visitatiecommissie en de twee externe leden van de beleggingscommissie ontvingen elk een honorarium van € 12.100 per jaar (2013: € 12.100). In totaal is in het verslagjaar aan vacatiegelden en honoraria een bedrag betaald van € 291.000 (2013: € 256.000).

Het pensioenfonds heeft één bezoldigd directeur. Op grond van artikel 383 lid 2 Boek 2 BW blijft vermelding van zijn bezoldiging achterwege.

Er zijn geen leningen verstrekt aan of vorderingen op (voormalige) bestuurders. Een aantal bestuursleden en de directie van het pensioenfonds nemen deel in de pensioenregeling van het pensioenfonds op basis van de in het pensioenreglement vermelde voorwaarden.

4.6 Risicobeheersing

Solvabiliteitsrisico

Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds is het solvabiliteitsrisico: het risico dat het pensioenfonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. Indien de solvabiliteit van het pensioenfonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele indexatie van opgebouwde pensioenrechten en het risico dat het pensioenfonds de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken moet verlagen.

De dekkingsgraad is het kengetal dat de solvabiliteit weergeeft. De dekkingsgraad wordt berekend als het pensioenvermogen (= totaal activa +/- overige passiva) gedeeld door de technische voorzieningen (= pensioenverplichtingen). De dekkingsgraad is in 2014 met 7,7%-punt gestegen van 107,3% naar 115,0%. De *minimaal vereiste dekkingsgraad* bedraagt 104,1%; er is derhalve geen onderdekking.

In de onderstaande tabel staat de opbouw van de onderliggende mutaties weergegeven. De belangrijkste oorzaak (+17,2%-punt) van de stijging van de dekkingsgraad in 2014 is het positieve beleggingsresultaat. Daarnaast is een belangrijke mutatie (-9,7%) in het verloop van de dekkingsgraad de stijging van de pensioenverplichtingen als gevolg van een daling van de (disconterings)rente die door DNB wordt vastgesteld. Bij de door DNB gehanteerde disconteringsrente vindt er (tot eind 2014) een middeling plaats van de markrentetermijnstructuur over drie maanden en wordt de zogenoemde *ultimate forward rate* toegepast. Op basis van de werkelijke marktrente zou de dekkingsgraad eind 2014 109,1% (2013: 106,9%) bedragen.

4.6a	Dekkingsgraad verloop	2014	2013
	Stand per 1 januari	107,3%	104,6%
	Mutaties 2014:		
	Beleggingsresultaat	17,2%	0,6%
	Toeslag (indexatie)	-	-
	Pensioenuitkeringen	0,4%	0,4%
	Benodigde interest ivm rekenrente	-0,4%	-0,4%
	Wijziging DNB-rentetermijnstructuur	-9,7%	2,0%
	Wijziging sterftegrondslagen	0,0%	0,0%
	Overige mutaties	0,4%	0,1%
	Totaal mutaties 2014	7,7%	2,7%
	Stand per 31 december	115,0%	107,3%

Om tegenslagen op te vangen, dient het pensioenfonds buffers aan te houden. Volgens de normen van de toezichthouder DNB bedraagt het vereist pensioenvermogen € 1.342 miljoen (2013: € 1.248 miljoen), hetgeen overeenkomt met een *vereiste dekkingsgraad* van 113,0% (2013: 113,2%). Aangezien de werkelijke dekkingsgraad 115,0% is, is er per 31 december 2014 met een positief saldo van € 24 miljoen geen sprake van een reservetekort (2013: tekort € 65 miljoen). Een voorwaarde om pensioenen te indexeren is dat er geen reservetekort is. In onderstaande tabel staat de berekening van het vereist pensioenvermogen vermeld en de reserve.

4.6b Vereist pensioenvermogen	2014	2013	Toelichting
(x € 1.000)			
Technische voorzieningen	1.187.543	1.102.224	
Vereiste buffers:			
S1 Renterisico	-	-	
S2 Risico zakelijke waarden	138.272	128.585	
S3 Valutarisico	60.193	59.648	
S4 Grondstoffenrisico	-	-	
S5 Kredietrisico	16.837	8.854	
S6 Verzekeringstechnisch risico	26.807	31.241	
S7 Liquiditeitsrisico	nvt	nvt	
S8 Concentratierisico	nvt	nvt	
S9 Operationeel risico	nvt	nvt	
Diversificatie-effect	-88.016	-82.910	= Totaal vereiste buffers - optelling S1 tm S9
Totaal vereiste buffers	154.092	145.418	= $\sqrt{(S1^2 + S2^2 + S1 \times S2 + S3^2 + S4^2 + S5^2 + S6^2)}$
Vereist pensioenvermogen	1.341.635	1.247.642	conform Pensioenwet, artikel 132
Aanwezig pensioenvermogen	1.365.937	1.182.161	= Totaal activa - Overige passiva
Reserve	24.301	-65.481	

Bij de berekening van de buffers past het pensioenfonds de standaardmethode toe. Voor de samenstelling van de beleggingen wordt uitgegaan van de strategische beleggingsmix in de evenwichtsituatie. In die situatie is het eigen vermogen van het pensioenfonds zodanig vastgesteld dat met de wettelijk vastgestelde zekerheidsmaat van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen één jaar over minder middelen beschikt dan de hoogte van de technische voorziening.

De verschillen tussen de vereiste buffers op 31 december 2014 ten opzichte van 31 december 2013 vloeien voort uit de waardering en samenstelling van de beleggingen.

Het bestuur beschikt over de volgende beleidsinstrumenten om het solvabiliteitsrisico te beheersen:

- Beleggingsbeleid: zie paragraaf 4.5.1
- Premiebeleid: zie paragraaf 4.5.7
- Herverzekeringsbeleid: zie [s6] Actuariële risico's
- Toeslagbeleid: zie paragraaf 4.5.4

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies en continuïteitsanalyses. Een ALM-studie is een analyse van de samenhang tussen de pensioenverplichtingen en verschillende beleggingsstrategieën in diverse economische scenario's. In een continuïteitsanalyse wordt het huidige beleid van het pensioenfonds aan de hand van diverse economische scenario's geanalyseerd en worden diverse stresstests uitgevoerd. De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsplan als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid.

[s1] Renterisico

Het renterisico is het risico dat, als gevolg van veranderingen in de marktrente, de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en van de technische voorzieningen niet in dezelfde mate wijzigen. De strategische renteafdekking van de verplichtingen bedraagt sinds 2013 100%. De renteafdekking is eind 2014 83% (op basis van de notional van onderliggende swapposities). Per 31 december 2014 bedraagt de effectieve renteafdekking 78%; door obligaties 48% en door swaptions 30%. Begin 2015 is de gehele swaptionsportefeuille verkocht waardoor de effectieve renteafdekking verder is gedaald.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duratie. De duratie is de (met de contante waarde van de kasstromen) gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren. In onderstaande tabel staat de duratie van de vastrentende waarden inclusief en exclusief swaptions, en van de nominale pensioenverplichtingen. De stijging van de duratie in 2014 komt met name door de daling van de marktrente.

4.6c Duratie	Balanswaarde		Duratie	
	2014	2013	2014	2013
(x € 1.000)				
Vastrentende waarden	771.129	649.528	10,1 jaar	8,8 jaar
Vastrentende waarden + swaptions	833.647	658.868	15,3 jaar	10,9 jaar
Nominale pensioenverplichtingen	1.187.543	1.102.224	12,0 jaar	11,7 jaar

[s2] Risico zakelijke waarden (prijsrisico)

Het prijsrisico is het risico van waardenwijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde, waarbij waardenwijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat.

Het prijsrisico kan worden gemitigeerd door diversificatie. De diversificatie van de aandelenportefeuille staat in onderstaande tabel. Onder de post *aandelen* zijn mede begrepen portefeuilles die uit aandelen en andere beleggingen, zoals liquiditeiten, bestaan waarvan het doel het beleggen in aandelen is. In 2012 is, na een uitvoerige analyse, besloten om slechts in drie regio's te beleggen, namelijk Verenigde Staten, Europa en opkomende markten.

4.6d Aandelen geografisch	2014	in %	2013	in %	Strategische mix
(x € 1.000)					
Verenigde Staten	126.855	47,6%	118.460	46,2%	45,0%
Europa	80.399	30,2%	80.518	31,4%	30,0%
Opkomende markten	59.137	22,2%	57.382	22,4%	25,0%
Totaal Aandelen	266.391	100%	256.359	100%	100%

De diversificatie van vastgoed naar regio en sectoren staat in de volgende tabel.

4.6e Vastgoed	2014	in %	2013	in %	Strategische mix
Eurozone	115.357	89,5%	133.207	88,2%	100,0%
Europa rest	8.888	6,9%	10.914	7,2%	0,0%
Verenigde Staten	4.683	3,6%	6.838	4,5%	0,0%
Totaal Vastgoed	128.929	100%	150.960	100%	100%
Winkels	42.689	33,1%	51.085	33,8%	40,0%
Woningen	39.988	31,0%	41.423	27,4%	17,5%
Kantoren	26.335	20,4%	37.770	25,0%	30,0%
Logistiek	19.795	15,4%	20.681	13,7%	12,5%
Totaal Vastgoed	128.929	100%	150.960	100%	100%

[s3] Valutarisico

Het strategische beleid van het pensioenfonds is om alleen de valutaposities bij vastrentende waarden af te dekken. Ultimo 2014 zijn geen valutaposities afgedekt. De totale valutablootstelling bedraagt € 305 miljoen. Het totaalbedrag dat buiten de euro wordt belegd en dat derhalve niet is afgedekt bedraagt eind 2014 circa 22% (2013: 24%) van de beleggingsportefeuille. De beleggingen in vreemde valuta kunnen als volgt worden gespecificeerd:

4.6f Valutablootstelling	EUR	USD	GBP	Overig Europa	Opkomende markten	Totaal
(x € 1.000)						
Aandelen	35.818	126.855	27.045	17.536	59.137	266.391
Vastgoed	124.245	4.684	-	-	-	128.929
Alternatieven	35.934	69.618	-	-	-	105.552
Vastrentend	771.129	-	-	-	-	771.129
Swaptions & Liquide middelen	87.123	-	-	-	-	87.123
Totaal 2014	1.054.249	201.157	27.045	17.536	59.137	1.359.124
2014 als % van het totaal	77,6%	14,8%	2,0%	1,3%	4,4%	100,0%
2013 als % van het totaal	76,1%	15,4%	2,2%	1,5%	4,8%	100,0%

[s5] Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee *over the counter*-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het pensioenfonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het pensioenfonds financiële verliezen lijdt. De volgende beheersmaatregelen zijn in werking:

- Er wordt alleen belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementstelsel functioneert.
- Er worden alleen transacties aangegaan met tegenpartijen met goede naam en faam.
- Er zijn limieten gesteld aan tegenpartijen op totaalniveau.

- Er wordt onderpand verlangd bij hypothecaire geldleningen en swaptions.
- Er worden prudente verstrekingsnormen gehanteerd bij hypothecaire geldleningen.

De kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille staat in onderstaande tabel. Onder *geen rating* vallen financiële instrumenten waar door kredietbeoordelaar Standard & Poors (S&P) geen waardering (rating) aan is gegeven.

4.6g Rating	Staats-obligaties	Multi Strategy	Micro finance	Hypo-theken	2014 totaal	2014 in %	2013 in %
(x € 1.000)							
AAA	40,0%	3,4%	0,0%	0,0%	243.565	31,6%	33,8%
AA	56,3%	8,9%	0,0%	0,0%	348.881	45,2%	36,5%
A	-	14,0%	0,0%	0,0%	21.546	2,8%	5,9%
BBB	2,1%	33,5%	0,0%	0,0%	63.946	8,3%	9,2%
<BBB	-	35,6%	0,0%	0,0%	54.915	7,1%	8,2%
Geen rating	1,7%	0,8%	100,0%	100,0%	32.395	4,2%	4,8%
Cash & cash equivalents	-	3,8%	0,0%	0,0%	5.880	0,8%	1,7%
Portefeuillewaarde x € 1.000	595.445	154.344	12.272	9.068	771.129	100%	100%

Met betrekking tot niet-beursgenoteerde beleggingen, in het bijzonder *over the counter*-derivaten zoals swaptions, wordt door het pensioenfonds uitsluitend gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten. De openstaande posities van het pensioenfonds eind 2014 zijn de swaptions met een waarde van € 62,5 miljoen (2013: € 9,3 miljoen). Deze zijn afgedekt met onderpand in de vorm van eurostaatsobligaties (rating van AAA of AA1) met een waarde van € 62,3 miljoen (2013: € 8,8 miljoen).

Herverzekeringsovereenkomsten zijn aangegaan met verzekeraars die onder toezicht staan van DNB.

[s6] Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Het langlevensrisico – het belangrijkste verzekeringstechnische risico – is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de technische voorziening. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Het pensioenfonds hanteert bij de waardering van de pensioenverplichtingen de meest recente overlevingstafels: de AG Prognosetafel 2014.

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een partnerpensioen moet toekennen waarvoor door het pensioenfonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het pensioenfonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen. Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht, die periodiek wordt herzien.

Het pensioenfonds heeft bij een externe, onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappij het arbeidsongeschiktheids- en overlijdensrisico herverzekerd. Deze herverzekeringsovereenkomst is een eenjarig contract, dat jaarlijks wordt verlengd. Met de herverzekeraar is geen resultatendeling overeengekomen. De premie bedraagt voor 2014 € 135.431 (2013: € 128.174). Het eigen behoud (prioriteit) is in 2014 € 1,4 miljoen (2013: € 1,4 miljoen).

[s7] Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn.

Dit risico wordt beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Het niveau van de uitkeringen overtreft het niveau van de inkomende premies en directe beleggingsopbrengsten (dividend en rente). Er zijn echter voldoende obligaties die onmiddellijk zonder waardeverlies te gelde kunnen worden gemaakt.

Er wordt een tweetal liquiditeitsratio's gehanteerd: één op een driemaands horizon en één op een vijfjaars horizon. De essentie van beide ratio's is dat de beschikbare liquiditeit wordt afgezet tegen de liquiditeitsbehoefte. Hierbij wordt rekening gehouden met liquiditeitsbehoeften vanuit de door het fonds gehanteerde derivaten. De hiervoor genoemde maatstaven worden op kwartaalbasis gemonitord, waarbij als richtlijn geldt dat deze ruim boven de 100% horen te liggen.

- De liquiditeitsratio op driemaands horizon bedraagt eind 2014: 1525% (2013: 951%).
- De liquiditeitsratio op vijfjaars horizon bedraagt eind 2014: 244% (2013: 200%).

[s8] Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt. Deze posten staan in onderstaande tabel vermeld.

4.6h Grootste tegenpartijen	2014	in %	2013	in %
(x € 1.000)				
Duitsland	219.760	16,2%	178.801	15,2%
Nederland	128.111	9,4%	82.402	7,0%
Frankrijk	69.201	5,1%	66.677	5,7%
België	39.664	2,9%	23.283	2,0%
Oostenrijk	36.671	2,7%	41.341	3,5%

[s9] Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het pensioenfonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, controles en kwaliteit geautomatiseerde systemen. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur.

Specifieke financiële instrumenten

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt tevens gebruik gemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel – berekend inclusief de economische effecten van derivaten – dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het pensioenfonds gebruikt derivaten hoofdzakelijk om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico (met name s1, s2 en s3), zo veel als nodig wordt geacht, af te dekken. Gebruik wordt gemaakt van de volgende instrumenten:

Swaptions: Opties om in de toekomst een renteswap aan te gaan tegen een bepaald renteniveau. Bij een renteswap wordt een lange lening verstrekt tegen een voor de gehele looptijd vastgestelde rentevoet op basis van de op dat moment geldende kapitaalmarktrente. Deze lening wordt gefinancierd door geld op te nemen voor dezelfde periode, echter tegen een rente die ieder halfjaar op basis van de dan geldende geldmarktrente wordt vastgesteld. Het gevolg is dat de duratie van de langlopende beleggingen stijgt, en meer in lijn komt met de duratie van de verplichtingen. Bij daling van de rente zal de waarde van de verplichtingen bij gelijke duratie even snel stijgen als de waarde van de beleggingen; beleggingen met een kortere duratie stijgen minder snel, zodat in dat geval de dekkingsgraad zal dalen. Bij stijgende rente is de situatie uiteraard omgekeerd.

Putopties op aandelen of index: dit betreft al dan niet beursgenoteerde opties waarmee het pensioenfonds het neerwaartse koersrisico van de betreffende aandelen c.q. index kan beperken. Voor deze opties wordt bij de verwerving een premie betaald die onder meer afhankelijk is van het actuele koersniveau van de onderliggende index, de looptijd van de opties en de uitoefenprijs van de opties. De putopties zijn in maart 2013 verkocht.

Securities lending: In 2013 en 2014 werden geen effecten uitgeleend. Daarnaast wordt door het pensioenfonds niet belegd in de aangesloten premiebijdragende ondernemingen.

5. Overige gegevens

5.1 Bestemming van het resultaat

Het saldo van baten en lasten is toegevoegd aan de reserves.

5.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Nieuw FTK

Voor de berekening van de dekkingsgraad wordt vanaf 1 januari 2015 gebruikgemaakt van de rentetermijnstructuur zoals van toepassing onder het nieuwe FTK. De nieuwe rentetermijnstructuur is gebaseerd op de UFR methodiek zonder 3-maandsmiddeling. Door toepassing van de nieuwe rentetermijnstructuur is de voorziening pensioenverplichtingen per 1 januari 2015 gestegen met circa € 33 miljoen. De aanwezige dekkingsgraad komt volgens de nieuwe methode uit op 111,9%. De beleidsdekkingsgraad onder het nieuwe FTK, berekend als het gemiddelde van de laatste twaalf maandelijkse dekkingsgraden, komt per 1 januari 2015 uit op 111,3%. De dekkingsgraad per 31 december 2014 is gebaseerd op het op dat moment geldende (oude) FTK. Tevens zijn de eisen ten aanzien van de berekening van het vereist eigen vermogen herzien. Met name als gevolg van een hogere vereiste buffer voor zakelijke waarden en kredietrisico is het vereist eigen vermogen met circa EUR 42 miljoen gestegen. De vereiste dekkingsgraad komt hiermee uit op 116,1%.

Nieuwe pensioenregeling en uitvoeringsovereenkomst

De aangesloten werkgevers Maersk Line Netherlands B.V., Maersk Ship Management B.V., Star Container Services B.V., Svitzer Amsterdam B.V., Svitzer Salvage B.V. en Port Towage Amsterdam B.V. zijn per 1 januari 2015 met de werknemers een nieuwe pensioenregeling overeengekomen (beschikbare premie). Hierbij is het pensioenfonds gekozen als uitvoeringsorganisatie voor de nieuwe regeling.

5.3 Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Nedlloyd Pensioenfonds te Rotterdam is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2014.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik onder meer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld; en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegeane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds. Mijn oordeel is gebaseerd op het Financieel Toetsingskader zoals dat op balansdatum van toepassing was.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum ten minste gelijk aan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 129. De gedempte kostendekkende premie is hoger dan de feitelijk ontvangen premie. Wel is de feitelijk ontvangen premie hoger dan de zuiver kostendekkende premie.

De vermogenspositie van Stichting Nedlloyd Pensioenfonds is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn. Het oordeel is gebaseerd op het Financieel Toetsingskader zoals dat tot en met 31 december 2014 van kracht was. Voor de volledigheid merk ik op dat, op basis van gegevens die door het pensioenfonds zijn aangeleverd en door mij op plausibiliteit zijn gecontroleerd, mijn oordeel over de vermogenspositie per 1 januari 2015 op basis van het nieuw Financieel Toetsingskader zou zijn gewijzigd in niet voldoende, vanwege het reservetekort.

Purmerend, 2 juni 2015

E.W.J.M. Schokker AAG

Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

5.4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Nedlloyd Pensioenfonds

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de op pagina 25 tot en met 48 opgenomen jaarrekening over 2014 van Stichting Nedlloyd Pensioenfonds te Rotterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het saldo van baten en lasten getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het verslag van het bestuur, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het inrichten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Nedlloyd Pensioenfonds per 31 december 2014 en van het saldo van baten en lasten over 2014 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot

en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Utrecht, 2 juni 2015

KPMG Accountants N.V.
J.C. van Kleef RA

5.5 Verslag van het verantwoordingsorgaan

Algemeen

Dit is de eerste keer dat het verantwoordingsorgaan onder de nieuwe wetgeving verslag doet. Op 1 juli 2014 is de pensioenraad in ongewijzigde bezetting overgegaan in het verantwoordingsorgaan echter met gewijzigde wettelijke adviesrechten. In goed overleg met het bestuur is echter in een reglement een aantal aanvullende regels over de communicatie over belangrijke zaken vastgelegd. De nieuwe wetgeving heeft ook de relatie tussen het verantwoordingsorgaan en de visitatiecommissie gewijzigd in die zin dat de visitatiecommissie nu ook verantwoording aan het verantwoordingsorgaan aflegt. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit negen leden waarvan vijf vertegenwoordigers voor de pensioengerechtigden (gepensioneerden en slapers), twee voor de werknemers en twee voor de werkgevers. De leden Maarten Tromp en Mark Schenkel zijn per 31 december 2014 afgetreden en inmiddels vervangen door werkgeversvertegenwoordiger Hans de Groot en werknemersvertegenwoordiger Antoinette Stegmeijer. Het huidige verantwoordingsorgaan beëindigt de vier-jaar termijn op 30 juni 2015 en op 1 juli 2015 zal het nieuwe verantwoordingsorgaan via (her)benoemingen van kandidaatleden worden samengesteld. De (her)benoemde leden kiezen vervolgens uit hun midden een voorzitter, plv. voorzitter, secretaris en plv. secretaris.

Het verantwoordingsorgaan heeft zijn taken en bevoegdheden naar tevredenheid kunnen uitvoeren op basis van overeengekomen procedures die voorzien in een periodieke informatievoorziening vanuit het bestuur van Stichting Nedlloyd Pensioenfonds (hierna: **het pensioenfonds**). Naast deze documenten werd een aantal andere documenten overgelegd ter kennisname van het verantwoordingsorgaan. In totaal vonden drie overlegvergaderingen met het bestuur plaats die de pensioenraad respectievelijk het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid stelden om specifieke onderwerpen aan de orde te stellen en te bespreken. De toelichtingen waren naar de mening van het verantwoordingsorgaan voldoende om een oordeel te kunnen vormen.

De communicatie over met name de nieuwe uitvoeringsovereenkomsten met Maersk en Svitzer ging niet zoals door het verantwoordingsorgaan gewenst. Dit werd door een delegatie van het verantwoordingsorgaan met het dagelijks bestuur besproken. Het bestuur heeft toegezegd dat de communicatie met het verantwoordingsorgaan verbeterd zal worden.

Helaas stond dit verslagjaar feitelijk nog steeds in het teken van het lange termijn herstelplan en een onaangepaste risicomijdende beleggingsstrategie. De lage rente waartegen de pensioenverplichtingen contant worden gemaakt ligt geheel buiten de invloedssfeer van het bestuur en had een dekkingsgraadverlagend effect. Het pensioenfonds heeft echter het reservetekort op basis van de DNB-rente achter zich kunnen laten. Begin januari 2015 is het nieuwe financiële toetsingskader ingegaan en dan zullen er o.a. andere regels gelden bij dekkingstekorten en herstelplannen.

De wet versterking bestuur pensioenfondsen (hierna: **WVBP**) is op 1 juli 2014 volledig van kracht geworden. Het verantwoordingsorgaan is akkoord gegaan met het door het bestuur voorgestelde bestuursmodel per 1 juli 2014 n.l. de handhaving van het huidige paritaire bestuur. Het verantwoordingsorgaan kon zich tevens vinden in het voorstel van het bestuur om het aantal bestuursleden van negen naar zeven te verlagen om tot een efficiëntere bestuursvoering te komen gekoppeld aan een aangepaste beloningsstructuur.

Het verantwoordingsorgaan heeft herhaaldelijk zijn bezorgdheid bij het bestuur bekend gemaakt over het uitblijven van een nieuwe uitvoeringsovereenkomst voor Maersk. In december 2014 werd een tijdelijke overeenkomst gemaakt, omdat met name de nieuwe IDC-regeling voor Maersk medewerkers op 1 januari 2015 zou ingaan. In mei 2015 ontving het verantwoordingsorgaan de adviesaanvraag voor de uitvoeringsovereenkomst IDC 2015 met de mededeling dat de laatste hand aan het pensioenreglement 2015 IDC wordt gelegd. De medewerkers van Damco en Stichting Nedlloyd Pensioenfonds nemen geen deel aan pensioenreglement 2015 IDC maar blijven ten minste nog een jaar vallen onder de aangepaste voortzetting van Pensioenreglement 2006 en 2013. Het verantwoordingsorgaan heeft inmiddels een positief advies uitgebracht over de aangepaste voortzetting van Pensioenreglement 2006 en 2013, die nu per 1 januari 2015 Pensioenreglement IDCDB 2015 gaat heten. Helaas moet het verantwoordingsorgaan vaststellen dat de uitvoeringsovereenkomst en de nieuwe pensioenreglementen pas maanden nadat de reglementen zijn ingegaan kunnen worden afgerond en formeel voor advies kunnen worden voorgelegd.

Verantwoording en oordeel 2014

Het verantwoordingsorgaan heeft kennis genomen van onder meer het concept-jaarverslag en jaarrekening 2014, het concept-accountantsverslag 2014, het concept-certificeringsrapport 2014 van de actuaris, de evaluatie van het beleid- en actieplan 2014 en de logboeken van het bestuur. Het rapport van de visitatiecommissie werd ontvangen en beoordeeld in de context van het functioneren van het bestuur. De visitatiecommissie heeft middels haar rapport ook verantwoording afgelegd over haar functioneren aan het verantwoordingsorgaan.

Bevindingen

Geschiktheid/Deskundigheid:

Er is in februari door de Pensioenfederatie een handreiking geschikt pensioenfondsbestuur gepubliceerd. Er zijn geschiktheidstermen voor A en B niveau geformuleerd gekoppeld aan zeven deskundigheidsgebieden. Het bestuur heeft o.a. die termen in het geschiktheidsplan 2014 opgenomen.

Acties:

Het pensioenfonds behoort nog steeds tot de kwetsbare pensioenfondsen overeenkomstig door de DNB bepaalde criteria. Het pensioenfonds heeft de kwetsbaarheden duidelijk in het vizier en geadresseerd. Het verantwoordingsorgaan weet dat in de toekomstvisie ook gekeken wordt naar mogelijke alternatieven van bijv. samenwerken met andere pensioenfondsen om schaalvoordelen te behalen, maar dat voorlopig een zelfstandig functionerend pensioenfonds de beste optie is.

Het bestuur heeft een moderne vernieuwende IDC-pensioenregeling weten te ontwikkelen, waarin de medewerkers van Maersk sinds 1 januari 2015 deelnemen. Het verantwoordingsorgaan juicht deze ontwikkeling toe.

Communicatie:

In het verslagjaar verscheen de Nedlloyd Pensioenkrant vier maal. Er kwamen ook vier digitale nieuwsbrieven. Via de website van het pensioenfonds wordt tevens veel informatie aan deelnemers verschaft. Een uniform pensioenoverzicht wordt jaarlijks aan de deelnemers toegezonden met uitzondering van de slapers die het overzicht eens in de drie jaar ontvangen.

Toeslag:

Het bestuur van het pensioenfonds heeft in een brief van december 2014 aangegeven, dat besloten moest worden geen toeslag per 1 januari 2015 te verlenen. Een kerstgeschenk zal door wetswijziging niet meer mogelijk zijn.

Adviezen:

De pensioenraad resp. het verantwoordingsorgaan heeft onder meer positieve adviezen uitgebracht over: de bestuursbeloningsstructuur per 1 januari 2014, de benoeming van de nieuwe directeur van het pensioenfonds, een statutenwijziging, de wijziging van de ABTN 2014, het budget pensioenuitvoerings- en administratiekosten 2015.

Het verantwoordingsorgaan:

Er is een nieuw reglement tot stand gekomen, dat op 1 juli 2014 is ingegaan. Het verantwoordingsorgaan is in discussie met het bestuur over een gewijzigde beloningsstructuur van zijn leden.

Conclusie

Het verantwoordingsorgaan concludeert op basis van alle ter beschikking gestelde documenten en de toelichtingen gegeven door directie en bestuur, dat het bestuur ook dit verslagjaar, geconfronteerd met lage swaprentes (= driemaands gemiddelden) zijn beleggings- en risicobeheersbeleid, op bekwame wijze heeft uitgevoerd. Hierdoor kon het jaar zelfs zonder reservetekort op basis van de DNB-rente worden afgesloten. Het rendement kwam uit op 21,8% ten opzichte van de benchmark van 19,5%. Voorwaar een prima beleggingsresultaat.

Het verantwoordingsorgaan hoopt dat nu alle aanpassingen en wijzigingen in de pensioenwet per 1 januari 2015 van kracht zijn geworden, dat het bestuur voortvarend en kostenbewust aan de slag kan in 2015 om o.a. ook weer het zicht op een (gedeeltelijke) toeslag te krijgen.

Tenslotte moet het verantwoordingsorgaan echter wel constateren dat het verlenen van een toeslag onder het nieuwe financieel toetsingskader, dat op 1 januari 2015 is ingegaan, een complexere zaak is geworden vanwege de bestendigheidseis. De kans op een toeslag is naar de huidige inzichten kleiner geworden.

Rotterdam, 2 juni 2015

Namens het verantwoordingsorgaan van Stichting Nedlloyd Pensioenfonds

Wim Grootenboer, Voorzitter

Reactie van het bestuur op het verslag van het verantwoordingsorgaan

In 2014 is de pensioenraad overgegaan in het verantwoordingsorgaan met een aangepast takenpakket. In het verslag van het verantwoordingsorgaan worden de werkzaamheden van het orgaan op een heldere wijze beschreven.

Het bestuur spreekt zijn waardering uit voor het oordeel van het verantwoordingsorgaan en stelt de open en constructieve wijze waarop het overleg met het bestuur plaatsvindt op prijs. Het bestuur zal de genoemde punten van aandacht en dan met name de communicatie met het verantwoordingsorgaan in zijn beleidsvorming meenemen.

Tot slot dankt het bestuur de leden van het verantwoordingsorgaan, die per 1 juli 2015 afscheid nemen, voor hun jarenlange waardevolle inzet voor het pensioenfonds.

Rotterdam, 2 juni 2015

Het bestuur van Stichting Nedlloyd Pensioenfonds

5.6 Verklaring van de visitatiecommissie

De visitatiecommissie (VC) legt verantwoording af over haar werkzaamheden gedurende het boekjaar 2014. Het bestuur van de Stichting Nedlloyd Pensioenfonds (hierna: **het pensioenfonds**) heeft er voor gekozen intern toezicht vorm te geven door middel van een jaarlijkse visitatie. Bij deze visitatie heeft de VC zich gebaseerd op de Toezichtcode van de Vereniging Intern Toezichthouders Pensioensector (VITP).

Voor de zevende maal heeft er in 2014 een visitatie plaatsgevonden. In het werkplan is destijds afgesproken dat de VC elk jaar in ieder geval één van de volgende taken verricht, te weten:

- het beoordelen van de beleids- en bestuursprocedures en -processen;
- het beoordelen van 'checks en balances' binnen het pensioenfonds;
- het beoordelen van de wijze waarop het pensioenfonds wordt aangestuurd;
- het beoordelen van de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op langere termijn.

Het laatste onderwerp wordt jaarlijks behandeld. Verder is er voor 2014 met name nadruk gelegd op de volgende thema's:

- uitbesteding;
- houdbaarheid van het bedrijfsmodel;
- liquiditeit in perioden van stress;
- cultuur van een organisatie en gedrag van bestuurders en directie.

De VC heeft in mei haar rapport over 2014 afgerond. Het was een jaar met veel vernieuwingen die het bestuur heeft doorgevoerd. Het is de taak van de VC kritisch te zijn over het functioneren van het pensioenfonds. En er zijn uiteraard allerlei verbeteringen te vinden.

Maar allereerst moet wel benadrukt worden dat het pensioenfonds een goed functionerend fonds is dat professioneel wordt geleid en goede resultaten boekt. Het is weliswaar een klein fonds en daarom, zeker in de ogen van De Nederlandsche Bank, kwetsbaar, maar door uitbesteding probeert de directie de kosten zo laag mogelijk te houden. De beleggingsresultaten zijn goed. De lage rente heeft uiteraard een grote invloed op de dekkingsgraad, maar die dekkingsgraad is in vergelijking met vergelijkbare fondsen niet zo slecht. Over de communicatie heeft de VC complimenten.

Een paar opvallende zaken in 2014.

Het bestuur heeft een ingrijpende vernieuwing van de regeling doorgevoerd. Dat heeft er toe geleid dat Maersk als klant is behouden en een zustermaatschappij Svitzer is toegetreden .

De uitbesteding van de pensioenadministratie aan Aon Hewitt is zeer goed verlopen. Goede voorbereiding en adequate reactie hebben geleid tot een vrijwel geruisloze overgang.

De VC vindt dat het bestuur een geïntegreerd strategisch document moet maken met betrekking tot beleggingen waarin de ALM-studie (een studie van verplichtingen en beleggingen) en de bedrijfstechische nota is opgenomen. Dat maakt inzichtelijk hoe het bestuur belegt, reageert op ontwikkelingen op de financiële markten en op grond van welke opvattingen en de risico's beheerst. Er moet blijvend gewerkt worden aan het verminderen van de kwetsbaarheid van het pensioenfonds. Zeker in de ogen van De Nederlandsche Bank is het pensioenfonds een kwetsbaar fonds.

Tenslotte adviseert de VC blijvend zicht te houden op de risicobereidheid van de deelnemers en de communicatie met deelnemers, pensioengerechtigden en slapers op hetzelfde hoge niveau te houden.

Rotterdam, mei 2015

De visitatiecommissie,
J. Kiliaan, Voorzitter
L.E.M. Duynstee, lid
S.J. van Driel, lid

Reactie van het bestuur op het verslag van de visitatiecommissie

De basis voor werkzaamheden van de VC wordt gevormd door de Pensioenwet, de VITP toezichtcode en de Code Pensioenfondsen. Voorts zijn van belang de statuten, het protocol visitatiecommissie en de gedragscode van het pensioenfonds.

Volgens de Pensioenwet heeft de VC sinds 1 juli 2014 als taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur, op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds, op de adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenbehartiging door het bestuur.

De VC heeft in dit verslagjaar de nadruk gelegd op de houdbaarheid van het bedrijfsmodel, uitbesteding, liquiditeit in stress situaties en cultuur en gedrag.

Het bestuur kan zich in grote lijnen vinden in de conclusies van het rapport. Het bestuur meent dat in de actuariële en bedrijfstechnische nota het totale beleid van het pensioenfonds adequaat beschreven dient te worden en zal dit waar nodig aanscherpen. Het pensioenfonds blijft zijn ogen gericht houden op de toekomst en blijft de risico's die de continuïteit mogelijk in gevaar kunnen brengen beheersen. In het kader van het nieuw Financieel Toetsingskader zal het bestuur de risicohouding nader bepalen, waarbij de risicobereidheid van de deelnemers een belangrijk onderdeel vormt. Ook in het komende jaar zal het bestuur aandacht geven aan de cultuur en samenwerking met alle organen van het pensioenfonds.

Het bestuur dankt de VC voor zijn aanbevelingen en zal de aanbevelingen in zijn beleidsvorming betrekken. Het bestuur stelt de positief kritische houding van de VC op prijs.

Rotterdam, 2 juni 2015

Het bestuur van Stichting Nedlloyd Pensioenfonds

5.7 Personalia

Bestuursleden		Namens	Dagelijks bestuur	Beleggings-commissie	Pensioen-commissie	Communicatie-commissie	Klachten-commissie
Jeppe Machielsen		werkgevers	vz.	vz.			
Jacob Tas		werkgevers		x			
Daniël Sikkens		werknemers	plv. vz.			x	
Izak de Looff	t/m 31-12-14	werknemers		x			
Mark Schenkel	per 1-1-2015	werknemers			x		x
Maarten Zier	t/m 30-6-2014	werknemers			vz.	x	x
Huib van Gorp	t/m 31-12-14	gepensioneerden	plv. vz.		x		x
Hans Meurs	per 1-1-2015	gepensioneerden				x	
Koen Knapper		gepensioneerden		x		vz.	
Ab Poldervaart		gepensioneerden			vz.		vz.
Frans Ballendux	t/m 30-6-2014	externe adviseur		x			
David Richert	per 1-7-2014	externe adviseur		x			
Ton Vorst		externe adviseur		x			
* De beleggingscommissie heeft twee externe leden: Ton (A.C.F.) Vorst en David (D.) Richert							

Jeppe (H.J.) Machielsen: geboren op 3 januari 1960, benoemd op 1 december 2011 tot eind 2015
 hoofdfunctie: voormalig directeur concern control van Koninklijke Nedlloyd N.V. en voormalig CFO (lid van de raad van bestuur) van ENECO
 nevenfuncties: lid van de raad van commissarissen van PWN N.V.; lid Raad van Toezicht Stichting Pensioenfonds Openbare Bibliotheken; lid Raad van Toezicht Stichting Pensioenfonds Recreatie.

Jacob (J.) Tas: geboren op 23 juni 1965, benoemd op 1 oktober 2004 tot eind 2016
 hoofdfunctie: chief executive van Nacro te Londen, voormalig directeur operations van Koninklijke P&O Nedlloyd N.V.
 nevenfuncties: bestuurslid van Warchild UK; oprichtingslid van Centre for Narrative Leadership; Bestuurslid van het Dutch Centre in Londen.

Daniël (D.E.) Sikkens: geboren op 3 januari 1957, benoemd op 1 januari 2011 tot eind 2018
 hoofdfunctie: zelfstandig adviseur op het gebied van fusies, overnames, financieringen, herstructureringen en procesmanagement, voormalig secretary executive committee/manager corporate communication van P&O Nedlloyd
 nevenfuncties: bestuursvoorzitter van Stichting Erasmus Sport; bestuursvoorzitter van Stichting 2nd European Universities Games Rotterdam 2014; secretaris/penningmeester van Vereniging Nedlloyd Golf; bestuursvoorzitter van Stichting Kralingsche Golfweek; vicevoorzitter Raad van Advies Algemene Erasmus Alumni Vereniging; plaatsvervangend Voorzitter Rotterdams Lunch Gezelschap; lid algemeen bestuur 'Hogeschoolraad'.

Izak (I.J.) de Looff: geboren op 27 april 1944, benoemd op 12 september 1996 tot eind 2014
 hoofdfunctie: voormalig loopbaanadviseur en voormalig Voorzitter van de centrale ondernemingsraad van Koninklijke Nedlloyd N.V.
 nevenfuncties: bestuurslid van Stichting Nedlloyd Voorzieningen; bestuurslid van Stichting Kunstbezit Koninklijke Nedlloyd

Mark (M.) Schenkel	geboren: 15 augustus 1974, benoemd op 1 januari 2015 tot eind 2016	
Hoofdfuncties:	general manager corporate services en compliance Maersk Group; director bij diverse Maersk en voormalige Nedlloyd bedrijven; lid klachtencommissie CAO Maersk Line; lid begeleidingscommissie Sociaal Plan Maersk Line.	
Nevenfuncties:	Voorzitter VVE Complex Wijnhaeve; Voorzitter VVE Woontoren Wijnhaeve; Voorzitter VVE Stallinggarage Wijnhaeve.	
Maarten (M.W.) Zier:	geboren op 4 juli 1950, benoemd op 15 mei 2003 tot eind 2014	
hoofdfunctie:	voormalig stafmedewerker (juridisch) arbeidszaken zeevarenden bij Maersk Ship Management B.V.	
nevenfuncties:	bestuurslid van Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij, OWM AZVZ UA, Scheidsgerecht van de Vereniging ZeeRisico 1967, OWM ZeeRisico 1996 UA, Sectorraad Koopvaardij, Stichting Scheepvaart en Vereeniging van Oud-Kweekelingen van de Kweekschool voor de Zeevaart	
Huib (H.A.) van Gorp:	geboren op 17 december 1940, benoemd op 15 mei 2003 tot eind 2014	
hoofdfunctie:	voormalig lid executive committee van European Transport and Distribution van Koninklijke Nedlloyd N.V.	
nevenfunctie:	geen.	
Hans (H.F.) Meurs:	geboren: 2 december 1949, benoemd op 1 januari 2015 tot eind 2018	
Hoofdfunctie:	voormalig Senior Vice President Asia CMA CGM, voormalig regio directeur P&O Nedlloyd.	
Nevenfuncties:	geen.	
Koen (K.H.) Knapper:	geboren op 16 mei 1953, benoemd op 1 januari 2013 tot eind 2016	
hoofdfunctie:	voormalig financial controller bij Koninklijk Vopak N.V., voormalig finance manager bij P&O Nedlloyd B.V.	
nevenfuncties:	zelfstandig financieel adviseur, lid van het verantwoordingsorgaan van Stichting Pensioenfonds Vopak, lid van de raad van toezicht van Zorggroep Krimpen.	
Ab (A.P.) Poldervaart:	geboren op 1 mei 1944, benoemd op 1 januari 2004 tot eind 2015	
hoofdfunctie:	voormalig hoofdwerktuigkundige bij P&O Nedlloyd B.V.	
nevenfuncties:	Voorzitter van de pensioenraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij (tot 1-7-2014); lid van National Committee NL van Nautilus International (union for maritime professionals) (tot 1-7-2014); Voorzitter van Vereniging Maarten Tromp (vereniging van oud-leerlingen en oud-leraren van de School voor Scheepswerktuigkundigen te Brielle); bestuurslid van Stichting VOMO (Verenigingsbladen Oud-studenten Maritiem Onderwijs).	
Verantwoordingsorgaan		
namens werkgevers:	namens werknemers:	namens gepensioneerden:
Maarten (M.C.) Tromp (tot 1-1-2015)	Marc (M.) Niederer	Theo (Th.C.) Versloot, secretaris a.i.
Hans (H.J.E.) de Groot (per 1-1-2015)	Mark (M.) Schenkel	Wim (W.) Grootenboer, voorzitter
Ricardo (R.) van Duijkeren	(tot 1-1-2015)	Eric (E.A.W.) Roelen
		Wim (W.C.) Geistdorfer
		Luc (L.J.) Daemen
Visitatiecommissie:	Juanita (J.) Kiliaan, voorzitter vanaf juli 2013 (tot juli 2015)	
	Simon (S.J.) van Driel (tot juli 2015)	
	Lucie (L.E.M.) Duynstee (tot 1 augustus 2017)	

Uitvoeringsorganisatie:	Frans (F.T.E.) Dooren, directeur (vanaf 1 augustus 2014) en hoofd vermogensbeheer Hans (S.J.) Drenthe, medewerker actuariële zaken (tot 1 februari 2015)* John (J.) Erhardt, hoofd actuariële zaken * (tot 1 september 2014) Henk (H.A.) van Houwelingen, hoofd finance, control & risk (vanaf 15 mei 2014) Cora (C.) Hoving, medewerkster actuariële zaken (tot 1 februari 2014) Reinier (R.) Kuijjer, pensioenuitkeringen (tot 1 februari 2014) Benita (B.A.J.) Lombarts, secretariaat Sonja (S.) Timmer, hoofd finance, control & risk (tot 14 januari 2014) Willem (W.J.) van Lien, medewerker finance & control (tot 1 januari 2015) Tom (A.A.P.M.) Pellis, medewerker finance & control Hans (J.D.) Ruis, medewerker vermogensbeheer Monique (M.) Vos, medewerkster actuariële zaken Vincent (T.W.) Wong, medewerker vermogensbeheer (vanaf 1 september 2014) Ton (A.W.P.M.) Zimmerman, directeur (tot 1 augustus 2014) en secretaris bestuur (vanaf 1 augustus 2014)
Accountant:	Jacco (J.C.) van Kleef, KPMG Accountants N.V.
Waarmerkend actuaris:	Edwin (E.) Schokker, Towers Watson B.V.
Raadgevend actuaris:	Edwin (E.D.O.) de Jong, Towers Watson B.V.
Compliance officer (extern):	Nederlands Compliance Instituut B.V.
Compliance officer (intern):	Ton (A.W.P.M.) Zimmerman (tot 1 augustus 2014; Frans (F.T.E.) Dooren (vanaf 1 augustus 2014)

* Per 1 februari 2014 gedetacheerd bij Aon Hewitt, aan welk bedrijf de pensioenadministratie is uitbesteed.

5.8 Samenvatting Pensioenreglement 2006

Pensioensysteem:	Collectief beschikbare premieregeling waarbij na ontvangst de premies worden aangewend voor aankoop van ouderdoms- en partnerpensioen. De aldus verkregen pensioenaanspraken worden geïndexeerd overeenkomstig de ingegane en uitgestelde pensioenen.
Pensioendatum:	65 jaar.
Ingangsdatum:	Flexibele pensioendatum tussen 55 en 65 jaar.
Pensioengrondslag:	Het pensioengevende salaris (dat is het met de werknemer overeengekomen vaste bruto jaarsalaris inclusief vakantietoeslag en eventuele dertiende maand) minus de franchise.
Franchise:	Per 1 januari 2014: € 13.449 (1 januari 2013: € 13.227) te indexeren met de algemene prijsindex.
Premiebijdragen:	Leeftijdsafhankelijke premies tot 65 jaar; ten behoeve van ouderdomspensioen een percentage van de pensioengrondslag.
Risico partnerpensioen tijdens deelnemerschap:	
• Levenslang:	Aantal bereikbare deelnemersjaren tot 65 jaar * laatst vastgestelde pensioengrondslag * 1,51% * gemiddelde parttimefactor.
• Tijdelijk:	Aantal bereikbare deelnemersjaren tot 65 jaar * franchise * 1,51% * gemiddelde parttimefactor.
Wezenpensioen:	Voor elk kind 20% van het beoogde partnerpensioen of 14% van het standaard ouderdomspensioen.
Toeslagbeleid:	Zolang de dekkingsgraad gelijk is aan of hoger is dan 125%: aanpassing ingegane pensioenen en premievrije aanspraken met procentuele wijziging van de algemene prijsindex voor zover de financiële positie van het fonds dit toelaat. Indien de dekkingsgraad van het pensioenfonds per 30 september voorafgaand aan de vaststelling van de toeslag lager is dan 125% dan wordt, voor zover de financiële positie van het pensioenfonds het toelaat, de algemene prijsindex niet hoger gesteld dan de uitkomst van het product van de bij de dekkingsgraad behorende staffel van verstrekkingspercentages en de algemene prijsindex.
Arbeidsongeschiktheidspensioen:	70% van het pensioengevend salaris, voor zover dat hoger is dan de WIA-loongrens.
Keuzemogelijkheden:	Flexibele pensioendatum, variatie hoogte pensioenuitkeringen en/of deeltijdpensioen vanaf 55 jaar.

Colofon

Dit jaarverslag is een uitgave van: Stichting Nedlloyd Pensioenfonds

bezoekadres: Boompjes 40 3011 XB Rotterdam
postadres: Postbus 1982 3000 BZ Rotterdam

telefoon: 010 - 400 70 20
e-mail: nedlloyd.pensionfund@nedlloyd.com
internet: www.nedlloydpensioenfonds.nl

Publicatiedatum: 2 juni 2015